

**Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
Departament Gospodarki Regionalnej**

**Informacja nt. działań podejmowanych przez Urząd
Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w 2020 roku,
które wpisują się w tematykę Konwencji Karpackiej**

Rzeszów, lipiec 2021 r.

I. Opis Konwencji Karpackiej.

Ramowa Konwencja o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat (Konwencja Karpacka) jest wielostronną umową międzynarodową dotyczącą pojedynczego regionu górskiego, ustanowioną na zasadach traktatowych prawa międzynarodowego. Konwencja Karpacka została przyjęta dnia 22 maja 2003 r. w Kijowie i weszła w życie dnia 4 stycznia 2006r. Celem Konwencji Karpackiej jest współpraca międzynarodowa oraz prowadzenie przez państwa będące jej Stronami wszechstronnej polityki na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego Karpat. Stronami Konwencji Karpackiej jest siedem państw regionu karpackiego: Republika Czeska, Rzeczpospolita Polska, Rumunia, Republika Serbii, Republika Słowacka, Ukraina i Węgry. Jak dotychczas stroną Konwencji Karpackiej nie stała się Unia Europejska (będąca stroną Konwencji Alpejskiej).

Najważniejszym organem konwencji jest Konferencja Stron. Do tej pory odbyło się sześć posiedzeń tego organu: pierwsze w 2006 r. w Kijowie, drugie w 2008 r. w Bukareszcie, trzecie w 2011 r. w Bratysławie, czwarte w 2014 r. w Mikulowie, piąte w 2017 r. w Lillafüred (Węgry) oraz szóste w listopadzie 2020 r. w Rzeszowie. Ostatnia Konferencja Stron rozpoczęła sprawowanie prezydencji w Konwencji przez Polskę w latach 2020 – 2023.

W każdej ze Stron Konwencji działa Krajowy Punkt Kontaktowy (National Focal Point) Konwencji Karpackiej (w Polsce utworzono go w ramach Ministerstwa Klimatu i Środowiska) zapewniający komunikację z pozostałymi Stronami oraz koordynację działań na rzecz wdrażania postanowień Konwencji na szczeblu krajowym. Wyłącznie w Polsce funkcjonuje ponadto Krajowy Komitet Sterujący Konwencji Karpackiej (KKSCK). W skład KKSCK wchodzi m.in. przedstawiciele ministerstw – według właściwości, właściwych terytorialnie Urzędów Marszałkowskich i Wojewódzkich, Generalnej i Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska, Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, Karpackich Parków Narodowych, czterech Euroregionów (Euroregion Karpacki, Euroregion Tatry, Euroregion Beskidy, Euroregion Śląsk Cieszyński), Polskiej Organizacji Turystycznej oraz działających w polskiej części Karpat organizacji pozarządowych (w tym Centrum UNEP/GRID-Warszawa).

Organami pomocniczymi o charakterze eksperckim są Grupy Robocze Konwencji Karpackiej (*Carpathian Convention Working Groups*), składające się z Krajowych Punktów Kontaktowych oraz/lub ekspertów przez nie nominowanych. Obecnie na rzecz wdrażania Konwencji Karpackiej działa osiem tematycznych Grup Roboczych:

- Grupa Robocza ds. ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej i krajobrazowej (*Working Group on Conservation and Sustainable Use of Biological and Landscape Diversity*);
- Grupa Robocza ds. planowania przestrzennego (*WG on Spatial Development*);
- Grupa Robocza ds. zrównoważonego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich (*Working Group on Sustainable Agriculture and Rural Development, SARD*);
- Grupa Robocza ds. zrównoważonego leśnictwa (*WG on Sustainable Forest Management*);
- Grupa Robocza ds. zrównoważonego transportu, energetyki, przemysłu i infrastruktury (*WG on Sustainable Industry, Energy, Transport and Infrastructure*);
- Grupa Robocza ds. zrównoważonej turystyki (*WG on Sustainable Tourism*);
- Grupa Robocza ds. dziedzictwa kulturowego i wiedzy ludowej (*WG on Cultural Heritage and Traditional Knowledge*);
- Grupa Robocza ds. przystosowania do zmian klimatu (*WG on Adaptation to Climate Change*).

Zgodnie z Art. 2 ust. 1 Ramowej Konwencji Karpackiej jej Strony zobowiązane są prowadzić wszechstronną politykę na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, również przez uwzględnienie celów i postanowień Konwencji w politykach sektorowych poszczególnych Stron (dotyczących np. planowania przestrzennego, rolnictwa, leśnictwa, transportu i turystyki), lepszą koordynację tych polityk oraz zastosowanie zasady zintegrowanego podejścia do gospodarowania zasobami ziemi. Strony Konwencji Karpackiej zobowiązały się do współpracy na rzecz:

- ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej Karpat oraz ich użytkowania w sposób zrównoważony,
- koordynowania planowania przestrzennego,
- zapewnienia zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i dorzecziami rzek,
- promowania zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej,
- rozwoju zrównoważonego transportu i infrastruktury,
- rozwoju zrównoważonej turystyki,
- promowania bezpiecznych dla środowiska technologii przemysłowych i produkcji energii,
- zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego i wiedzy ludowej,
- oceny i monitorowania stanu środowiska,
- podnoszenia świadomości i edukacji społeczeństwa na temat Karpat.

Współpraca w ramach Konwencji Karpackiej jest ważnym elementem procesu integracji europejskiej co wynika z faktu, że jej Stronami są nie tylko państwa członkowskie Unii Europejskiej, ale również dwa państwa bezpośrednio z Unią sąsiadujące: ubiegające się o członkostwo w Unii i posiadające już status kraju kandydującego: Republika Serbii (granicząca z dwiema Stronami Konwencji Karpackiej: Rumunią i Węgrami), oraz Ukraina (granicząca z czterema Stronami Konwencji Karpackiej: Republiką Słowacką, Polską, Rumunią i Węgrami).

Z uwagi na ramowy charakter Konwencji Karpackiej i stopień ogólności jej zapisów, jej wdrażanie wymaga uprzedniego przyjęcia odpowiednich dokumentów wykonawczych - **tematycznych protokołów**, dotyczących poszczególnych dziedzin objętych Konwencją. Protokoły tematyczne do ramowej konwencji mają taki sam jak sama konwencja status wiążących jego Strony aktów prawa międzynarodowego. Do chwili obecnej przyjęto następujących pięć protokołów tematycznych do ramowej Konwencji Karpackiej:

- Protokół o ochronie i zrównoważonym użytkowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej - 2008, Bukareszt
- Protokół o zrównoważonej turystyce – 2011, Bratysława
- Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej - 2011, Bratysława
- Protokół o zrównoważonym transporcie – 2015, Mikulov,
- Protokół o zrównoważonym rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich - 2017 Lillafüred (Węgry).

Protokół o ochronie i zrównoważonym użytkowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej do Konwencji Karpackiej

Protokół o ochronie i zrównoważonym użytkowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej (nazywany skrótkowo Protokołem o bioróżnorodności) do Konwencji Karpackiej został przyjęty podczas drugiego spotkania Konferencji Stron (COP2) Konwencji i podpisany przez pięć Stron Konwencji dnia 19 czerwca 2008 r. w Bukareszcie. Polska ratyfikowała Protokół o bioróżnorodności dnia 9 grudnia 2009 r., wszedł on w życie w stosunku do Polski dnia 28 kwietnia 2010 r. Na terytorium Polski Protokół o ochronie i zrównoważonym użytkowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej do Ramowej Konwencji Karpackiej stosuje się do tego samego co Konwencja obszar 18 612,48 km²

(ok. 6 % powierzchni lądowej kraju) położonego w województwach małopolskim, podkarpackim i śląskim.

W latach 2009-2013 Protokół o bioróżnorodności był sukcesywnie ratyfikowany przez kolejne Strony Konwencji, stając się w ten sposób pełnoprawnymi Stronami tego Protokołu. Od dnia 4 lipca 2013 r. Protokół o bioróżnorodności obowiązuje już we wszystkich siedmiu państwach regionu karpackiego. Celem Protokołu jest koordynacja i harmonizacja działań jego Stron oraz ich współpraca na rzecz wdrażania postanowień ww. artykułu Konwencji. Protokół o bioróżnorodności zobowiązuje jego Strony do podjęcia wspólnych działań we współpracy wszystkich Stron w skali całych Karpat, oraz przez poszczególne Strony na ich terytorium, w oparciu o odnośne przepisy prawa krajowego.

Merytoryczne postanowienia Protokołu o bioróżnorodności dotyczą:

- ochrony, utrzymania, odtwarzania i zrównoważonego użytkowania siedlisk naturalnych i półnaturalnych (Art. 8 Protokołu), oraz odtwarzania siedlisk zdegradowanych (Art. 10) istotnych dla osiągnięcia celów Protokołu;
- zapewnienia ciągłości i wzajemnej spójności pomiędzy naturalnymi i półnaturalnymi siedliskami oraz tworzenia sieci ekologicznej w Karpatach (Art. 9);
- ochrony i zrównoważonego użytkowania gatunków rodzimej flory i fauny Karpat (Art. 11); w tym gatunków zagrożonych, endemicznych i dużych drapieżników Karpat (Art. 12);
- zapobiegania wprowadzaniu inwazyjnych gatunków obcych lub organizmów genetycznie zmodyfikowanych, które mogłyby zagrażać ekosystemom, siedliskom lub gatunkom Karpat; kontrolowania lub eliminowania takich gatunków lub organizmów (Art. 13);
- współpracy w ramach Karpackiej Sieci Obszarów Chronionych (Art. 14) oraz wzmacniania ochrony i zrównoważonego gospodarowania na terenach położonych poza obszarami chronionymi (Art. 15);
- konsultacji, harmonizacji i koordynacji działań podejmowanych na obszarach przygranicznych (Art. 16);
- opracowania i wdrażania planów zarządzania (Art. 17);
- harmonizacji systemów monitoringu i opracowania wspólnego systemu informacji o różnorodności biologicznej i krajobrazowej Karpat (Art. 18);
- koordynacji badań naukowych (Art. 19).

Protokół o zrównoważonej turystyce do Konwencji Karpackiej

Protokół o zrównoważonej turystyce do Konwencji Karpackiej został przyjęty podczas trzeciego spotkania Konferencji Stron (COP3) Konwencji Karpackiej i podpisany przez cztery Strony Konwencji dnia 27 maja 2011 r. w Bratysławie. Rzeczpospolita Polska podpisała Protokół o zrównoważonej turystyce dnia 8 września 2011 r. podczas XXI Forum Ekonomicznego w Krynicy.

Zgodnie z przyjętymi w Konwencji Karpackiej zasadami Protokół o zrównoważonej turystyce wszedł w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia Depozytariuszowi (którym tak samo jak w przypadku Konwencji jest Rząd Ukrainy) czwartego dokumentu ratyfikacji, zatwierdzenia, przyjęcia, lub przystąpienia. Protokół o zrównoważonej turystyce wszedł w życie dnia 29 kwietnia 2013 r. w stosunku do czterech pierwszych jego Stron (Republika Czeska, Rzeczpospolita Polska, Republika Słowacka, Węgry), będących państwami Grupy Wyszehradzkiej (V4). Aktualnie Protokół został podpisany przez siedem państw w tym Serbię, Słowację i Ukrainę.

Na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej Protokół o zrównoważonej turystyce do Ramowej Konwencji Karpackiej stosuje się do tego samego co Konwencja obszaru 18 612,48 km² (ok. 6 % powierzchni lądowej kraju) położonego w województwach małopolskim, podkarpackim i śląskim.

Protokół o zrównoważonej turystyce do Ramowej Konwencji Karpackiej stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień Art. 9 Konwencji, zobowiązującego Strony Protokołu do podjęcia środków i współpracy na rzecz promowania zrównoważonej turystyki w Karpatach, przynoszącej korzyści ludności miejscowej, opartej na wyjątkowym charakterze przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego Karpat; oraz promowania współpracy transgranicznej w tym zakresie.

Celem Protokołu jest koordynacja i harmonizacja działań jego Stron oraz ich współpraca na rzecz wdrażania postanowień ww. artykułu Konwencji. Protokół o zrównoważonej turystyce zobowiązuje jego Strony do podjęcia wspólnych działań we współpracy wszystkich Stron w skali całych Karpat, oraz przez poszczególne Strony na ich terytorium, w oparciu o odnośne przepisy prawa krajowego.

Merytoryczne postanowienia Protokołu o zrównoważonej turystyce dotyczą między innymi:

- promowania regionu karpackiego jako kierunku turystyki zrównoważonej (Art. 8 Protokołu);
- rozwoju, promowania i marketingu karpackich regionalnych produktów, usług i pakietów turystyki zrównoważonej (Art. 9);
- zapewniania wspólnych, wysokich standardów jakościowych w zakresie rozwoju turystyki zrównoważonej w Karpatach (Art. 10);
- zwiększania udziału turystyki w zrównoważonym rozwoju gospodarki lokalnej na terenie Karpat (Art. 11);
- zarządzania ruchem turystycznym w Karpatach z korzyścią dla środowiska i dla zrównoważonego lokalnego rozwoju gospodarczego obszarów mniej wrażliwych ekologicznie, mniej rozwiniętych i mniej wykorzystywanych przez turystykę, lecz mających wystarczający potencjał umożliwiający wchłonięcie i przyjęcie części ruchu turystycznego (Art. 12);
- zwiększania wkładu turystyki w ochronę przyrody i zrównoważone wykorzystanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej Karpat (Art. 13);
- zwiększania wkładu turystyki w zrównoważoną gospodarkę rolną na terenie Karpat (Art. 14);
- zwiększania wkładu turystyki w zrównoważoną gospodarkę leśną w Karpatach (Art. 15);
- planowania i zrównoważonego rozwoju transportu i infrastruktury turystycznej na terenie Karpat (Art. 16);
- zwiększania wkładu turystyki w zachowanie i promocję dziedzictwa kulturowego i tradycyjnej wiedzy lokalnych społeczności Karpat (Art. 17);
- zwiększania wkładu turystyki w edukację społeczeństwa i budowanie społecznej świadomości zagadnień zrównoważonego rozwoju (Art. 18);
- promowania współpracy transgranicznej w zakresie rozwoju turystyki zrównoważonej w Karpatach (Art. 20).

Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej

Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej do Konwencji Karpackiej został przyjęty podczas trzeciego spotkania Konferencji Stron (COP3) Konwencji Karpackiej i podpisany przez sześć Stron Konwencji (aktualnie podpisany przez siedem Stron Konwencji) dnia 27 maja 2011 r. w Bratysławie. Polska podpisała Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej dnia 8 września 2011 r. podczas XXI Forum Ekonomicznego w Krynicy. Polska nie ratyfikowała dotychczas Protokołu o zrównoważonej gospodarce leśnej do Konwencji Karpackiej.

Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej do Ramowej Konwencji Karpackiej stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień dotyczących leśnictwa ustępów 3-6 Art. 7 Konwencji („Zrównoważone rolnictwo i leśnictwo”), zobowiązującego Strony Protokołu do działań na rzecz zrównoważonego gospodarowania i ochrony lasów karpackich przynoszących korzyści obecnym i przyszłym pokoleniom, m.in. przez stosowanie

zrównoważonych praktyk w gospodarce leśnej na terenach górskich w Karpatach, tworzenie odpowiedniej wielkości i ilości obszarów chronionych w lasach naturalnych (zwłaszcza pierwotnych), oraz stosowanie przyjaznych dla środowiska działań w leśnictwie zapewniających odpowiednie zatrzymywanie wody opadowej na terenach górskich w celu skuteczniejszego zapobiegania powodziom.

Celem Protokołu jest koordynacja i harmonizacja działań jego Stron oraz ich współpraca na rzecz wdrażania postanowień ww. artykułu Konwencji. Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej zobowiązuje jego Strony do podjęcia wspólnych działań we współpracy wszystkich Stron w skali całych Karpat, oraz przez poszczególne Strony na ich terytorium, w oparciu o odnośne przepisy prawa krajowego.

Merytoryczne postanowienia Protokołu o zrównoważonej gospodarce leśnej dotyczą między innymi:

- zapewnienia funkcji produkcyjnych lasów i ich roli w rozwoju obszarów wiejskich (Art. 9);
- identyfikacji i ochrony lasów naturalnych, zwłaszcza lasów dziewiczych (Art. 10);
- gospodarki leśnej na obszarach chronionych (Art. 11);
- wzmocnienia ochronnych funkcji lasów (Art. 12);
- promowania odtwarzania lasów zbliżonych do naturalnych (Art. 13);
- wzmocnienia roli sektora leśnego w łagodzeniu zmian klimatu, ograniczenia zagrożeń i łagodzenia skutków (Art. 14);
- wzmocnienia społecznych funkcji lasów (Art. 15);
- zarządzania dziką przyrodą i harmonizacji polityki dotyczącej sieci ekologicznych oraz celów i środków gospodarki leśnej (Art. 16);
- kompatybilnych systemów monitoringu i informacji (Art. 17);
- koordynacji badań naukowych i wymiany informacji (Art. 18).

Ponadto, Protokół o zrównoważonej gospodarce leśnej przewiduje działania i współpracę jego Stron m.in. na rzecz:

- utrzymania lub zwiększenia lesistości;
- właściwego wykorzystania drewna jako przyjaznego dla środowiska, odnawialnego surowca;
- działania na rzecz zrównoważonego użytkowania innych niż drewno produktów leśnych;
- poprawy zdrowia i żywotności lasów;
- lepszej ochrony i zrównoważonego użytkowania elementów różnorodności biologicznej w lasach;
- promowania dziedzictwa kulturowego lasów;
- udziału regionalnych i lokalnych władz i społeczności w gospodarce leśnej;
- identyfikacji, rozwoju i stosowania odpowiednich systemów płatności za dostarczane przez lasy dobra i usługi ekologiczne;
- wzmacniania dobrego zarządzania sektorem leśnym i egzekwowania prawa leśnego, ze szczególnym uwzględnieniem zwalczania nielegalnego pozyskiwania drewna i związanego z nim handlu;
- identyfikacji, rozwoju i wdrażania najlepszych praktyk gospodarki leśnej i hodowli lasów zbliżonych do naturalnych.

Protokół o zrównoważonym transporcie

Protokół o zrównoważonym transporcie do Konwencji Karpackiej został przyjęty podczas czwartego spotkania Konferencji Stron (COP4) Konwencji Karpackiej i podpisany przez cztery Strony Konwencji (Republikę Czeską, Rumunię, Republikę Serbii i Republikę Słowacką) dnia 26 września 2014 r. w Mikulovie (Republika Czeska). Aktualnie podpisany jest przez sześć Stron Konwencji w tym Polskę i Ukrainę. Rzeczpospolita Polska podpisała Protokół dnia 15 czerwca 2015 r. w Kijowie, Ukraina dnia 26 czerwca 2015 r., natomiast Węgry nie podpisały

jak dotychczas tego Protokołu. Protokół został już ratyfikowany przez Republikę Czeską, Rumunię, Republikę Serbii, Republikę Słowacką, Polskę i Ukrainę.

Zgodnie z przyjętymi w Konwencji Karpackiej zasadami Protokół o zrównoważonym transporcie wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia Depozytariuszowi (którym tak samo jak w przypadku Konwencji jest Rząd Ukrainy) czwartego dokumentu ratyfikacji, zatwierdzenia, przyjęcia, lub przystąpienia. Z uwagi na powyższe, Protokół o zrównoważonym transporcie, który jak dotychczas został ratyfikowany tylko przez trzy Strony Konwencji, nie wszedł jeszcze w życie w stosunku do żadnej ze Stron Konwencji.

Protokół o zrównoważonym transporcie do Ramowej Konwencji Karpackiej stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień Art. 8 Konwencji (*Zrównoważony transport i infrastruktura*), zobowiązującego Strony Protokołu do działań na rzecz:

- prowadzenia polityki planowania i rozwoju zrównoważonego transportu i infrastruktury, która będzie uwzględniać specyfikę środowiska terenów górskich, z uwzględnieniem potrzeb ochrony obszarów wrażliwych, różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz obszarów o szczególnym znaczeniu dla turystyki;
- podjęcia współpracy zmierzającej do rozwoju zrównoważonych polityk transportowych, które zapewnią korzyści wynikające z mobilności i możliwości dojazdu w Karpatach, jednocześnie minimalizując szkodliwe oddziaływania na zdrowie ludzkie, krajobraz, rośliny, zwierzęta oraz ich siedliska, a także uwzględniając środki kształtowania popytu na zrównoważony transport na wszystkich etapach planowania transportu w Karpatach;
- współpracy w celu rozwijania modeli transportu przyjaznego dla środowiska w obszarach wrażliwych ekologicznie.

Celem Protokołu jest zacieśnienie i ułatwienie współpracy jego Stron na rzecz rozwoju zrównoważonego transportu towarowego i osobowego w Karpatach, w celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju regionu przy jednoczesnym unikaniu, ograniczaniu, lub (tam, gdzie jest to konieczne) złagodzenia lub skompensowania negatywnego wpływu transportu i powiązanej z nim infrastruktury.

Art. 1 ust. 2 wymienia cele szczegółowe współpracy Stron w ramach wdrażania Protokołu:

- uwzględnianie specyfiki środowiska obszarów górskich w politykach zrównoważonego transportu oraz powiązanych z nimi planowaniu i rozwoju infrastruktury;
- rozwój zrównoważonych polityk transportu multimodalnego, zapewniających mobilność mieszkańców oraz możliwości dojazdu do obszarów miejskich, wiejskich, obszarów położonych z daleka od osiedli ludzkich, oraz do destynacji turystycznych;
- ograniczenie negatywnych wpływów na zdrowie ludzkie i poprawa bezpieczeństwa transportu;
- unikanie fragmentacji siedlisk naturalnych i pół-naturalnych powodowanej przez wszelkie rodzaje transportu i powiązaną z nimi infrastrukturę, oraz zachowanie i poprawa łączności ekologicznej w skali lokalnej, krajowej i makroregionalnej;
- rozwój i promowanie przyjaznych dla środowiska modeli i systemów transportu, w szczególności w obszarach wrażliwych ekologicznie;
- wdrażanie zrównoważonych systemów planowania transportu i zarządzania ruchem, oraz unikanie w miarę możliwości przekroczenia przepustowości ruchu tranzytowego w Karpatach;
- zapewnienie infrastrukturalnej funkcjonalności sieci transportowej;
- poprawa lub utrzymanie infrastruktury transportowej w celu zapewnienia jej wydajności, bezpieczeństwa, mobilności pasażerów i ładunków, oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Protokół o zrównoważonym transporcie zobowiązuje jego Strony do podjęcia wspólnych działań we współpracy wszystkich Stron w skali całych Karpat, oraz przez poszczególne Strony na ich terytorium, w oparciu o odnośne przepisy prawa krajowego.

Merytoryczne postanowienia Protokołu o zrównoważonym transporcie dotyczą między innymi:

- sieci infrastruktury transportowej i jej łączności (Art. 8);
- transportu drogowego (Art. 9);
- transportu kolejowego (Art. 10);
- transportu wodnego (Art. 11);
- transportu powietrznego (Art. 12);
- transportu niezmotoryzowanego (Art. 13);
- systemów zarządzania transportem (Art. 14);
- standardów bezpieczeństwa transportu (Art. 15);
- określania kosztów rzeczywistych różnych rodzajów transportu (Art. 16).

Protokół o zrównoważonym rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich

Protokół o zrównoważonym rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich do Konwencji Karpackiej został przyjęty podczas piątego spotkania Konferencji Stron (COP5) Konwencji, które odbyło się na Węgrzech. Aktualnie został podpisany przez cztery Strony Konwencji (Czechy, Węgry, Polskę, Rumunię) i wszedł w życie 1 stycznia 2020 r. Zgodnie z Artykułem 7 Konwencji Karpackiej, celem Protokołu o zrównoważonym rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich (zwanego dalej "Protokołem") jest utrzymanie gospodarowania ziemią zgodnego z tradycyjnymi sposobami jej uprawy w sposób zrównoważony, przynosząc korzyści obecnym i przyszłym pokoleniom.

Aby osiągnąć powyższy cel, Strony będą harmonizować i koordynować swoje działania na rzecz zintegrowanego gospodarowania zasobami ziemi, zwiększając integrację aspektów środowiskowych z politykami rolnymi, jednocześnie poprawiając jakość życia, wzmacniając lokalne gospodarki i społeczności, a także ochronę wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.

Strony będą w tym celu współpracować zwłaszcza na rzecz:

- opracowywania, ulepszania i wdrażania właściwych dla danego obszaru strategii rozwoju obszarów wiejskich, charakteryzujących się integrującym, włączającym i całościowym podejściem, z uwzględnieniem specyficznych warunków gór i pogórza;
- zapewniania i realizowania wspólnych polityk promujących endogeniczny potencjał rozwojowy rolnictwa i obszarów wiejskich na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania;
- opracowywania i projektowania polityk i instrumentów w zakresie rolnictwa, uwzględniających aspekty środowiskowe;
- promowania zrównoważonych lub ekstensywnych praktyk rolno-środowiskowych oraz praktyk gospodarowania zasobami ziemi, a także produkcji ekologicznej w celu ochrony różnorodności biologicznej i różnorodności tradycyjnych krajobrazów kulturowych, a także naturalnych i półnaturalnych siedlisk, w tym pastwisk i obszarów chronionych;
- promowania zachowania i zrównoważonego wykorzystania zasobów genetycznych dla żywności i rolnictwa, lokalnych ras zwierząt domowych, odmian roślin uprawnych i odmian dziko rosnących;
- zakładania banków genów dla odmian lokalnych, jak również promowania rozprzestrzeniania i uprawy tych odmian;
- wdrażania działań na rzecz zachowania i promowania tradycyjnych praktyk rolniczych i związanej z nimi wiedzy tradycyjnej;
- wspierania lokalnych producentów rolnych w celu tworzenia krótkich łańcuchów dostaw, które stymulują lokalną gospodarkę i zwiększają chłonność regionu;
- promowania produkcji ekologicznej, lokalnych targowisk rolnych, producentów żywności tradycyjnej, rolnictwa wspieranego przez społeczności i innych form zrównoważonej produkcji żywności w małej skali;
- poprawy stanu zachowania tradycyjnej architektury i infrastruktury wiejskiej oraz wiejskiej sztuki i rzemiosła, w tym tworzenie ich regionalnych rejestrów (inwentaryzacja);

- promowania dywersyfikacji źródeł utrzymania na obszarach wiejskich, szczególnie poprzez powiązanie rolnictwa i turystyki, jak również wyrób i sprzedaż lokalnych produktów, dzieł sztuki i rękodzieła;
- wzmacniania edukacji formalnej i nieformalnej, promowania zaawansowanych szkoleń i zdobywania kwalifikacji, w tym międzypokoleniowego przekazywania wiedzy, dostępu do lokalnych usług publicznych i usług doradztwa;
- promowania obejmującego całe Karpaty monitoringu obszarów rolniczych i wiejskich, a także ich rozwoju społeczno-gospodarczego;
- opracowywania lub promowania skoordynowanych programów i projektów badań naukowych;
- rozwijania transnarodowej sieci i platformy wymiany wiedzy;
- włączania celów zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich do innych polityk sektorowych;
- pobudzania innowacji w zakresie gospodarki odpadami i energią na obszarach wiejskich oraz promowania inteligentnej energii oraz bezodpadowych rozwiązań i systemów.

Szczegółowe informacje dot. Konwencji Karpackiej można znaleźć na stronach: <http://www.carpathianconvention.org/>, <http://www.konwencjakarpacka.org.pl/pl/> oraz <http://www.informatoriumkarpackie.pl/>.

Konwencja Karpacka obejmuje w Polsce obszary w 3 regionach: w Małopolsce, Podkarpaciu oraz Śląsku (około 200 gmin.).

W województwie podkarpackim są to:

- w powiecie bieszczadzkim: Czarna, Lutowiska, Ustrzyki Dolne;
- w powiecie brzozowskim: Brzozów, Domaradz, Dydnia, Haczów, Jasienica Rosielna, Nozdrzec;
- w powiecie dębickim: Brzostek, Jodłowa;
- w powiecie jasielskim: Brzyska, Dębowiec, Jasło (m), Jasło (w), Kołaczyce, Krempana, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec;
- miasto Krosno;
- w powiecie krośnieńskim: Chorkówka, Dukla, Iwonicz-Zdrój, Jaśliska, Jedlicze, Korczyn, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Rymanów, Wojaszówka;
- w powiecie leskim: Baligród, Cisna, Lesko, Olszanica, Solina;
- miasto Przemyśl;
- w powiecie przemyskim: Bircza, Dubiecko, Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Przemyśl;
- w powiecie przeworskim: Jawornik Polski;
- w powiecie ropczycko-sędziszowskim: Wielopole Skrzyńskie;
- w powiecie rzeszowskim: Błażowa, Chmielnik, Dynów (m), Dynów (w), Hyżne, Krasne, Lubenia, Tyczyn;
- w powiecie sanockim: Besko, Bukowsko, Komańcza, Sanok (m), Sanok (w), Tyrawa Wołoska, Zagórz, Zarszyn;
- w powiecie strzyżowskim: Czudec, Frysztak, Niebylec, Strzyżów, Wiśniowa.

II. Działania w województwie podkarpackim wpisujące się w poszczególne cele Konwencji Karpackiej w roku 2020 r.

Poniżej przedstawiono działania departamentów/biur Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego wpisujące się w poszczególne obszary tematyczne Konwencji Karpackiej.

1. Zintegrowane podejście do gospodarowania zasobami ziemi.

Brak podejmowanych działań przez departamenty/biura UMWP, które wpisują się w ten obszar tematyczny Konwencji Karpackiej.

2. Ochrona i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

a) Monitoring torfowiska wysokiego zdegradowanego, lecz zdolnego do naturalnej i stymulowanej regeneracji w miejscowości Smerek (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Prowadzono roczny monitoring torfowiska wysokiego zdegradowanego, lecz zdolnego do naturalnej i stymulowanej regeneracji w miejscowości Smerek. Niestety z roku na rok ze względu na utrzymujące się przesuszenie torfowiska i ekspansję trzęślicy modrej pogarsza się perspektywa ochrony siedliska. Konieczne byłoby usuwanie fragmentów darni, jako znacznie bardziej pożądane, ambitne i ciekawsze (z ochroniarskiego punktu widzenia) działanie. Jednak niesie ono ze sobą ogromne koszty a teren torfowiska znajduje się na gruncie prywatnym. Dlatego na chwilę obecną działania prowadzone przez Zespół mają przede wszystkim znaczenie edukacyjne jak i krajobrazowe. W listopadzie 2020r. wykoszono 5 arów.

b) Monitoring oczek wodnych na terenie Jaślińskiego Parku Krajobrazowego i Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W ramach czynnej ochrony płazów gadów przeprowadzono monitoring oczek wodnych znajdujących się na terenie Jaślińskiego Parku Krajobrazowego i Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Z punktu widzenia ochrony siedlisk, a tym samym różnorodności biologicznej, najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Udokumentowany na wielu obszarach zanik bagien, małych zbiorników wodnych, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior, a także potoków i małych rzek, jest największym zagrożeniem dla licznych gatunków, które bądź to bezpośrednio bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich, jako rezerwarów wody pitnej. W zbiorniku wodnym w miejscowości Stasiana stwierdzono nadmierny wzrost glonów w związku z tym wprowadzono żywe bakterie w celu utrzymania równowagi biologicznej i spowolnienia eutrofizacji. W 2020 r. oczko w Odrzykoniu ze względu na obfite opady i powstanie osuwiska zostało odcięte od stałego zasilania wody z pobliskiego strumyczka i wyschło. Monitoring w 2021 roku potwierdził ponowny napływ wody do zbiornika w związku, z czym zaplanowano w br. prace zabezpieczające wokół oczka.

c) Montowanie nowych i monitoring budek lęgowych dla ptaków (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Montowanie budek lęgowych zapewnia ptakom z różnych gatunków największe bezpieczeństwo. Jest to ważne dla nich, ale i dla ich potomstwa, które potrzebuje ochrony przed drapieżnikami i innymi stworzeniami, które mogą im zagrażać. Fantastycznie zastępują naturalne i mniej komfortowe gniazda, do których dostęp jest często znacznie ułatwiony. W dniu 18 marca 2020 r. pracownicy Zespołu przy współpracy z pracownikiem Nadleśnictwa Baligród zamontowali na terenie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego budki dla puszczyka uralskiego i włośchatki, gdyż sowy są ptakami dość łatwo akceptującymi sztuczne konstrukcje i z sukcesem je zasiedlającymi. Jesienią wyczyszczono wszystkie budki lęgowe oraz prowadzono dalszy monitoring. W 2021 roku zamontowano budki lęgowe dla ptaków na obszarze Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego w miejscowości Stępina.

d) Montowanie nowych i monitoring schronów dla nietoperzy (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Jednym z poważniejszych zagrożeń dla egzystencji nietoperzy jest ubywanie naturalnych kryjówek. Starych domów, z piwnicami, strycharzami, okiennicami stale ubywa, a nowoczesne budownictwo nie zawsze zapewnia nietoperzom możliwość schronienia. Starych, dziuplastych drzew jest coraz mniej. Rozległe, młode monokultury nie dają praktycznie żadnych schronień. Jedną z wypróbowanych metod jest zwiększenie liczby schronień. Bardzo skutecznym sposobem stosowanym głównie w lasach jest rozwieszanie sztucznych dziupli i specjalnych skrzynek dla nietoperzy. Schronienia te służą, jako kryjówki przejściowe w okresie przelotów między kryjówekami zimowymi a letnimi, jako letnie schronienia dla osobników samotnych (samców) oraz jako miejsca przebywania kolonii rozrodczych. W 2020 roku prowadzono monitoring

zamontowanych w ubiegłych latach schronów, natomiast w 2021 roku rozwieszono nowe budki w Ciśniańsko-Wetlińskim Parku Krajobrazowym.

e) Montowanie i monitoring „hotelu” dla owadów w ramach czynnej ochrony pszczołowych (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Jednym z przykładów ochrony czynnej pszczołowych może być wieszanie „hotelu” dla owadów. Różnorodność materiałów i rozmieszczenie otworów w „hotelu” zapewniają łatwo dostępne miejsca do osiedlenia się owadów w tym również ogrodowych, takich jak biedronki, motyle, pająki i inne pożyteczne gatunki. Owady zamieszkujące domki to w większości gatunki bardzo pożyteczne. Wśród nich największą grupą są dzikie pszczoły. Różnią się one od dobrze nam znanych pszczół miodnych tym, że prowadzą samotny tryb życia i nie produkują miodu, są też zupełnie niegroźne dla ludzi. Ich specjalność to zapylanie kwiatów. W 2020 roku prowadzono monitoring zamontowanych w ubiegłym roku „hotelu”. W 2021 roku rozwieszono kolejne „hotele” na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

f) Nadzór nad realizacją zadań ochronnych przez podmioty zarządzające i prawnie gospodarujące na obszarze Ciśniańsko- Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W ramach nadzoru nad realizacją zadań ochronnych przez podmioty zarządzające i prawnie gospodarujące na obszarze Jaśliskiego Parku Krajobrazowego, przeprowadzono kontrolę realizacji zadań ochronnych na obszarze Parku, ustalonych dla Gmin: Krempna, Komańcza w planie ochrony Parku. W wyniku prowadzonej kontroli stwierdzono, że Urzędy Gmin Krempna i Komańcza realizowały w 2019 roku wszystkie zadania wymienione w informacji z ich realizacji przesłane przez Urzędy. Zadania realizowano prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustaleniami planu ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego. Podjęte przez Gminy Krempna i Komańcza działania zapewniają realizację celów ochrony, dla których Jaśliski Park Krajobrazowy został utworzony. W 2021 roku zostanie przeprowadzona kontrola w Gminie Jaśliska i Baligród.

g) Montowanie budek dla ssaków typ popielica w ramach czynnej ochrony gatunku. (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Za zgodą Nadleśniczego Nadleśnictwa Kołaczyce i przy współpracy z Leśniczym Leśnictwa Odrzykoń na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego zamontowano kilka budek dla pilchowatych. Wyglądem przypominają one budki dla ptaków, ale wejście mają od strony pnia. Jednym z ważniejszych czynników ograniczających liczebność populacji niektórych pilchowatych jest dostępność do miejsc lęgowych. Dostarczając je w postaci sztucznych schronów to praktyczny sposób ochrony tej grupy zwierząt. Jesienią 2020r. wyczyszczono budki. Wiosną 2021 roku przeprowadzono ponownie monitoring.

h) Uczestniczono w konsultacjach społecznych projektu prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W całym procesie prowadzonym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie najważniejsze jest ustalenie zakresu ingerencji w środowisko naturalne planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, ale także ich pozytywnych oddziaływań, zwłaszcza w okresie przedłużającej się suszy. Ocenie podlega zarówno to, jakie zagrożenia bezpośrednio i pośrednio mogą spowodować przedsięwzięcia oraz w jaki sposób można ograniczyć skalę występowania tych oddziaływań i jakie zastosować działania alternatywne. Społeczna weryfikacja jest szczególnie istotna w sytuacji, gdy lista inwestycji w projekcie Stop suszy! ma ponad 300 pozycji. Większość to niewielkie przedsięwzięcia lokalne, kluczowe dla mikrospołeczności czy miejscowego rolnictwa, ale jednocześnie mające bardzo istotne znaczenie w przeciwdziałaniu skutkom suszy w skali kraju.

i) Udział online w szóstym posiedzeniu Komitetu Sterującego projektu LIFE pt. „Green-Go! Inicjatywy lokalne na rzecz kształtowania Zielonej Infrastruktury na obszarach Natura 2000 w Karpatach” (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W trakcie spotkania zapoznano członków Komitetu Sterującego z aktualnym stanem realizacji projektu i planowanymi w nadchodzącym okresie działaniami. Przedstawione zostały prace konkursowe w konkursie na inicjatywy lokalne dot. kształtowania zielonej infrastruktury oraz zarys głównej publikacji projektu, tj. Poradnika kształtowania zielonej infrastruktury w Karpatach.

j) Realizacja projektu: „Opracowanie dokumentacji na potrzeby planów ochrony dla pięciu Parków Krajobrazowych: Jaśliskiego, Ciśniańsko-Wetlińskiego, Doliny Sanu, Czarnorzecko-Strzyżowskiego i Pasma Brzanki” (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Realizacja projektu pn. „Opracowanie dokumentacji na potrzeby planów ochrony dla pięciu Parków Krajobrazowych: Jaśliskiego, Ciśniańsko-Wetlińskiego, Doliny Sanu, Czarnorzecko-Strzyżowskiego i Pasma Brzanki” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś priorytetowa IV, Działanie 4,5 Różnorodność biologiczna.

W ramach realizacji projektu:

1. odebrano II etap prac zgodnie z umową realizacji zamówienia publicznego „Wykonanie i dostarczenie dokumentacji na potrzeby planów ochrony dla pięciu Parków Krajobrazowych: jaśliskiego, Ciśniańsko-Wetlińskiego, Doliny Sanu, Czarnorzecko-Strzyżowskiego i Pasma Brzanki”,

2. zwrócono się do:

- Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie o udostępnienie zakresu danych: BDOT10k, ortofotomapa, cieniowanie - ISOK,

- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie o udostępnienie materiałów z Wydziału Systemu Informacyjnego Gospodarowania Wodami w postaci shapefile obszarów zagrożonych powodzią,

- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Rzeszowie o udostępnienie danych na temat zabudowy hydrotechnicznej, budowli regulujących i o urządzeniach meliorujących. Ponadto pozyskano informacje dotyczące punktów zrzutu ścieków, ujęcia wód powierzchniowych, okresowe zrzuty ścieków, strefy ochrony wokół ujęć wody oraz ujęcia wody dla obszarów administrowanych parków krajobrazowych,

3. uczestniczono w:

- w dwóch spotkaniach pomiędzy Wykonawcą zadania, a Partnerem projektu w celu uzgodnienia zakresu udziału studentów Karpackiej Uczelni Państwowej w Krośnie w opracowaniu dokumentacji inwentaryzacyjno-planistycznej,

- konsultacjach dotyczących form opisów szczegółowych, zestawień, analiz i map tematycznych oraz identyfikacji, oceny istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla różnorodności biologicznej, krajobrazu oraz wartości kulturowych na terenie parków krajobrazowych administrowanych przez Zespół,

- spotkaniu z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie zgodnie z umową o współpracy,

- telekonferencji w zakresie projektów zapisów dotyczących celów i działań w planach ochrony parków nadzorowanych przez Zespół.

k) Opracowanie dokumentacji na potrzeby planów ochrony dla pięciu Parków Krajobrazowych: Pogórza Przemyskiego, Gór Słonnych, Południoworostoczańskiego, Puszczy Solskiej oraz Lasów Janowskich (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Projekt realizowany w ramach osi Priorytetowej IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego, Działanie 4.5 Różnorodność biologiczna, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem i planowanymi efektami projektu są poprawa ochrony bioróżnorodności podkarpackich parków

krajobrazowych poprzez opracowanie dokumentacji dotyczącej zasobów i zagrożeń na potrzeby sporządzenia planów ochrony dla pięciu parków krajobrazowych. Realizacja projektu przyczyni się pośrednio do zahamowania spadku różnorodności biologicznej na obszarach cennych przyrodniczo oraz pozwoli na zrównoważone korzystanie z zasobów dziedzictwa przyrodniczego. Przedmiotem projektu jest opracowanie dokumentacji dotyczącej zasobów i zagrożeń: tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych i wartości kulturowych na potrzeby opracowania planów ochrony dla pięciu Parków Krajobrazowych: Pogórza Przemyskiego, Gór Słonnych, Południoworostoczańskiego, Puszczy Solskiej i Lasy Janowskie. Dla każdego z w/w parków krajobrazowych zostaną przygotowane stosowne operaty, a ponadto zostanie opracowany i wdrożony publiczny system informacji przestrzennej - geoportal, który składał się będzie z portalu mapowego oraz portalu informacyjnego (z informacjami tekstowymi, graficznymi, fotograficznymi) zawierającymi dane na temat elementów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych parków. Realizator projektu: Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu.

Całkowita wartość projektu po przetargu: 2 339 700,00 zł

Dofinansowanie (Fundusze Europejskie): 1 980 244,98 zł

Wkład własny (Województwo Podkarpackie): 359 455,02 zł

Okres realizacji projektu: od 24.05.2018 r. do 30.06.2021 r.

Zadania zrealizowane w 2020 r.: Zakończenie i odbiór 1 etapu prac do 20 marca 2020 roku o wartości 1 162 350,00 zł.

Plan na 2021r.: Zakończenie i odbiór całości prac do 30.06.2021r. (aplikacja Geoportal, operaty syntezy, mapy tematyczne).

I) Realizacja zadań związanych z ochroną innych form ochrony przyrody w granicach parku krajobrazowego (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Ochrona przyrody i walorów krajobrazowych na obszarze parków krajobrazowych prowadzona jest poprzez całoroczne lustracje innych form ochrony przyrody utworzonych w granicach parków krajobrazowych tj.: rezerwaty przyrody, obszary Natura 2000, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody czy użytki ekologiczne. Podczas lustracji Służba Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie identyfikuje i ocenia istniejące i potencjalne zagrożenia dla podmiotu ochrony. W razie ich wystąpienia wnioskuje do organów sprawujących nadzór nad daną formą ochrony o podjęcie działań mających na celu eliminowanie lub ograniczanie tych zagrożeń i ich skutków, a także innych prac w celu ochrony podmiotu. Od 1.01.2020 r. do 20.05.2021 r. zlustrowano 74 formy ochrony przyrody w tym: rezerwaty przyrody, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, obszary Natura 2000.

I) Przeprowadzono inwentaryzację sześciu oczek wodnych w związku z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie zadania pn. „Odtwarzanie śródleśnych zbiorników wodnych na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego” (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W ramach ogłoszonego naboru wniosków o dotację na zadania z zakresu różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów w 2020 r. przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie Zespół podjął działania związane z przygotowaniem informacji do realizacji zadania – odtwarzanie śródleśnych zbiorników wodnych na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Ważnym elementem małej retencji na obszarach leśnych są śródleśne oczka wodne, których wody w okresach niedoborów zasilają wody gruntowe przyległych siedlisk. Istotną rolę oczek wodnych przejawia się również tym, że stanowią one siedlisko i schronienie dla wielu gatunków roślin i zwierząt, a także są miejscem lęgowym dla wielu gatunków ptaków. W ostatnich dziesięcioleciach degradacja małych zbiorników wodnych obserwowana jest w znacznym nasileniu, stąd ich zachowanie wydaje się być szczególnie ważne.

W 2021 r. ponownie złożono wniosek o dotację na ww. zadanie. Jego realizacja uzależniona jest od pozyskania środków finansowych.

m) Opracowano informacje do realizacji zadania - zachowanie różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej w paśmie Durnej i Łopiennika oraz Wołosania poprzez ochronę czynną polan śródleśnych w związku z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie 2020r. (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Zbiorowiska półnaturalne na przestrzeni 60 lat ulegają gwałtownemu zarastaniu i tracą walor przyrodniczy i krajobrazowy. Z punktu widzenia przyrodniczego zmiana ta powoduje ujednoczenie szaty roślinnej i spadek różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej. Na zarastających polanach dolnoregłowych w paśmie Durnej i Łopiennika oraz Wołosania łącznie stwierdzono 330 cennych gatunków roślin. Dowiedziono, że część polan jest szczególnie cenna, gdyż reprezentują one siedliska związane ze zbiorowiskami wschodniokarpackimi. Zadanie po otrzymaniu dotacji z WFOŚiGW w Rzeszowie będzie polegało na odkrzaczaniu ściany lasu w zasięgu polan, usunięciu nalotów i podrostów z powierzchni polan i łąk, usunięciu pojedynczych drzew lekkonasiennych jak brzoza, osika, wierzba, drzew niebezpiecznych w szczególności przy szlakach turystycznych oraz obumarłych bądź zamierających niestanowiących walorów krajobrazowych w paśmie Durnej, Łopiennika i Wołosania. Zabiegi obejmą również jednokrotne wykoszenie powierzchni bądź fragmentów (koszenie mozaikowe) zgodnie z zaleceniami.

n) Ochrona czynna stanowiska zimowita jesiennego w Węglówce (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Stanowisko zimowita jesiennego znajduje się w miejscowości Węglówka na terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Jego inwentaryzacja rozpoczęła się w 2012 roku, kiedy stwierdzono występowanie rośliny. Po kilku latach obserwacji po uzyskaniu zgody od właściciela działki w 2016 roku po raz pierwszy teren został odsłonięty. Wykoszenie stanowiska przyczyniło się do jego znacznego powiększenia. Utrzymanie populacji zimowitu na tym stanowisku wymaga ochrony czynnej polegającej na systematycznym koszeniu łąki, najlepiej pod koniec czerwca, gdyż wtedy są już dojrzałe nasiona zimowitu lub późną jesienią po przekwitnięciu rośliny. W roku 2020 działka, na której znajduje się chroniony prawem gatunek została skoszona. W 2021 roku planuje się kontynuację działania oraz ogrodzenie stanowiska.

o) Czynna ochrona płazów na terenie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Celem akcji była ochrona płazów migrujących z miejsca zimowania do miejsca rozrodu. W tym celu w ustalonych wcześniej miejscach na terenie miejscowości Trójca, Jamna posadowiono przy drogach tablice informacyjne „Uwaga żaby! Zwolnij”. Ponadto podczas akcji pomagano migrującym płazom przedostać się na drugą stronę jezdni (w kierunku zbiornika wodnego) oraz informowano przejeżdżających kierowców o akcji i konieczności uważnej jazdy. Wszystkie te czynności (połączone z zamieszczaniem informacji o akcji na stronach ZPK w Przemyślu) miały się przyczynić do wsparcia ochrony kilku gatunków płazów.

p) Udział w pracach Zespołów Lokalnej Współpracy w ramach opracowania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 położonych w granicach parków krajobrazowych 2020r. (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, jako partner beneficjenta wiodącego – Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, realizuje projekt nr POIS.02.04.00-00-0193/16, w ramach którego mają powstać plany zadań ochronnych dla 283 obszarów Natura 2000 na terenie całej Polski. Na terenie województwa podkarpackiego projekt obejmuje wykonanie planów zadań ochronnych dla 20 obszarów Natura 2000 w częściach leżących na gruntach poza gruntami Lasów Państwowych. W związku z tym Zespół uczestniczył w 4 spotkaniach powołanych Zespołów Lokalnej Współpracy dla obszarów Natura 2000 – Ostoja Czarnorzecka, Wisłok Środkowy z Dopytywami, Dorzecze Górnego Sanu.

r) Ochrona czynna stanowiska mieczyka dachówkowatego w miejscowości Jabłonki (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - W 2021 roku przeprowadzono monitoring stanowiska mieczyka dachówkowatego w miejscowości Jabłonki na terenie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego w związku z planowanym objęciem rośliny ochroną czynną. Zespół po podpisaniu porozumienia z właścicielem gruntu – Nadleśnictwem Baligród podejmie działania w celu odstonięcia stanowiska poprzez wycięcie rosnących tam dzikich malin i jeżyn, które powodują znaczne zacienienie. Jesienią planuje się wykosić fragment działki, na której rośnie mieczyk dachówkowaty.

s) „Program aktywizacji gospodarczo – turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów łąkowo – pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas zwierząt gospodarskich i owadopylność” („Podkarpacki Naturalny Wypas II”) Zadanie w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, realizowane są w ramach „Programu aktywizacji gospodarczo – turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów łąkowo – pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas zwierząt gospodarskich i owadopylność” („Podkarpacki Naturalny Wypas II”). W 2020 r. (Zarząd Województwa Podkarpackiego biorąc pod uwagę listę ofert rekomendowanych do otrzymania dotacji a także realizację ważnego dla Województwa zadania służącego ochronie bioróżnorodności, uchwałą Nr 173/3620/20 z dnia 30 czerwca 2020 r. dokonał wyboru ofert i udzielił dotacji wszystkim siedmiu podmiotom biorącym udział w konkursie na łączną kwotę 3 204 050,08 zł. Łączna powierzchnia łąk i pastwisk na których prowadzona była ekstensywna gospodarka pastwiskowa w ramach Programu w roku 2020 - 15 507,83 ha. Liczba zwierząt biorących udział w realizacji zadania (prowadzeniu ekstensywnej gospodarki pastwiskowej) wynosi 12 880 szt. w tym: bydło – 9150 szt., konie - 408 szt., owce – 1955 szt., kozy – 556 szt., jeleniowate – 811 szt. Liczba form ochrony przyrody na których realizowany jest Program – 6. Obecnie trwają prace związane z ogłoszeniem regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadań w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, zgodnych z założeniami „Programu aktywizacji gospodarczo – turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo terenów łąkowo – pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas zwierząt gospodarskich i owadopylność” („Podkarpacki Naturalny Wypas III”). W 2021 r. planuje się przeznaczyć środki finansowe w wysokości 3.148.300,00 zł. brutto.

t) Kampania informacyjno – edukacyjna pn. „Rola pszczół miodnych w zachowaniu bioróżnorodności w rolnictwie” - Głównym celem kampanii jest powiększenie bazy pożytków poprzez zakup i posadzenie jak największej ilości drzew miododajnych w naszym województwie oraz poprawa świadomości społecznej.

W ostatnich latach mamy do czynienia z rosnącym zagrożeniem dla pszczół spowodowanym szeroko pojętą działalnością człowieka, zmniejszaniem się bazy pożytków pszczelich oraz szerzeniem się chorób dziesiątkujących pasieki. Ta trudna sytuacja skłoniła Samorząd województwa do podjęcia działań w tym zakresie.

W roku 2020 zrealizowano działanie pn.: Sadzenie drzew i krzewów miododajnych, sposobem na ochronę bioróżnorodności w województwie podkarpackim” w ramach zadania pt.: Kampania informacyjno-edukacyjna "Rola pszczół miodnych w zachowaniu bioróżnorodności w rolnictwie". Zadanie składa się z dwóch części. Pierwsza z nich polega na sadzeniu roślin miododajnych we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego oraz z Wojewódzkim Związkiem Pszczelarzy w Rzeszowie.

W celu realizacji tego zadania opracowano regulamin akcji oraz formularz zgłoszeniowy który skierowano do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa podkarpackiego. Do współpracy w ramach tego działania zgłosiło się 95 samorządów z terenu naszego województwa. Jednostkom samorządowym oraz Wojewódzkiemu Związkowi Pszczelarzy w Rzeszowie przekazano łącznie prawie 6 000 roślin miododajnych. Celem tego działania

było wzbogacenie środowiska przyrodniczego, powiększenie bazy pożytków dla pszczół a tym samym poprawa bioróżnorodności.

W ramach zadania przeprowadzono również konkurs dla kół pszczelarzy z terenu województwa podkarpackiego w ramach którego, laureatom zostały wręczone nagrody w formie sprzętu pszczelarskiego przydatnego w prowadzeniu pasieki. Celem konkursu było wyłonienie „Najbardziej Aktywnego Koła Pszczelarskiego”, spośród 3 grup, podzielonych ze względu na liczbę członków koła, tj. małe (do 25 członków), średnie (od 26 do 50 członków), duże (od 51 członków).

Sadzenie drzew miododajnych, sposobem na ochronę bioróżnorodności w województwie podkarpackim” w ramach zadania pt.: Kampania informacyjno-edukacyjna pn. "Rola pszczół miodnych w zachowaniu bioróżnorodności w rolnictwie"- w realizacji zadania wzięło udział 95 jednostek samorządowych z terenu naszego województwa oraz 45 Kół Pszczelarzy zrzeszonych w Wojewódzkim Związku Pszczelarzy w Rzeszowie. W ramach zadania Zasadzono 6 000 sadzonek roślin miododajnych. Organizacja konkursu dla pszczelarzy z terenu województwa podkarpackiego - w ramach konkursu wpłynęło łącznie 17 ankiet od Kół Pszczelarzy zrzeszonych w Wojewódzkim Związku Pszczelarzy w Rzeszowie.

u) Forum Carpaticum w Brnie (online) - Forum Carpaticum jest cyklicznym spotkaniem inicjatywy Science for the Carpathians (S4C), która łączy naukowców w Europie Środkowej, określa priorytety badawcze dla regionu. Ponadto dostarcza wyniki badań możliwe do zastosowania w polityce regionu oraz wzmacnia współpracę międzynarodową z partnerami spoza Karpat. Jednym z partnerów wydarzenia jest Sekretariat Konwencji Karpackiej w Wiedniu. Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl oraz Paweł Wais Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWP wezmą udział w sesji otwierającej, promując idee utworzenia Makroregionalnej Strategii dla regionu Karpat.

3. Planowanie przestrzenne.

a) Gromadzenie informacji o wszczynanych oraz zakończonych postępowaniach administracyjnych dotyczących inwestycji planowanych do realizacji na terenie gmin położonych na obszarze parków krajobrazowych nadzorowanych przez Zespół, w celu umożliwienia pełnienia przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie strony w takich postępowaniach (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – W przedmiotowym działaniu gromadzono informacje o wszczynanych oraz zakończonych postępowaniach administracyjnych dotyczących inwestycji planowanych do realizacji na terenie gmin położonych na obszarze parków krajobrazowych nadzorowanych przez Zespół, w celu umożliwienia pełnienia przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie strony w takich postępowaniach. Dokonano dokładnej analizy dokumentacji i śledzono procesy postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy oraz inwestycji celu publicznego (381 nowych spraw wszczętych od 1.101.2020 r. do 20.05.2021 r.), w tym z terenu:

a) Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny – 298 wniosków (Gmina Wojaszówka- 30, Gmina Wiśniowa- 49, Gmina Korczyzna- 68, Gmina Frysztak- 29, Gmina Strzyżów- 117, Gmina Brzostek - 5),

b) Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego – 64 wnioski (Gmina Cisna- 55, Gmina Komańcza- 9),

c) Parku Krajobrazowego Doliny Sanu – 4 wnioski (Gmina Lutowska),

d) Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki – 15 wniosków (Gmina Jodłowa).

b) Program Strategiczny „Błękitny San” - Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 7 kwietnia 2015 r. uchwałą nr 41/889/15 przyjął Program Strategiczny „Błękitny San” (PSBS, Program). Program ma na celu jak najlepsze wykorzystanie zasobów endogenicznych zlokalizowanych w granicach jednostek samorządu terytorialnego objętego PSBS, co ma przyczynić się do poprawy poziomu konkurencyjności tego obszaru, a w konsekwencji zapewnić mu trwały wzrost i rozwój gospodarczy. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Zarząd Województwa Podkarpackiego wraz z Radą Programową. Program nie posiada

własnego budżetu, jednak poprzez zapewnienie spójności PSBS z krajową i regionalną polityką oraz systemem programowanego rozwoju, możliwe jest wykorzystanie instrumentów finansowych przewidzianych m.in. w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Kontrakcie Terytorialnym, a także środków publicznych z innych źródeł np. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Działania PSBS ukierunkowane są na rozwój turystyki i rekreacji, przedsiębiorczości, kapitału ludzkiego i społecznego oraz infrastruktury służącej poprawie dostępności i ochronie środowiska.

W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem Sprawozdania z realizacji programu za 2020 r. Z uwagi na fakt, iż Program rozwoju stanowi uszczegółowienie założeń strategii rozwoju województwa, jego okres obowiązywania zakończył się 31 grudnia 2020 roku. Nowoprzyjęta w dniu 28 września 2020 r. Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXVII/458/20) (Strategia) zakłada kontynuację Programu i rozszerza zasięg terytorialny PSBS o gminy: Bukowsko, Tyrawa Wołoska, Bircza. Strategia podkreśla również, że obszary objęte Programem wymagają szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju. Obszar gmin „Błękitnego Sanu” w Strategii został zdelimitowany jako obszar strategicznej interwencji na poziomie regionalnym. Dla tego obszaru w Strategii został dedykowany Kierunek działania 7.3.3. Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu”. Mając na uwadze powyższe, Departament Rozwoju Regionalnego w 2020 roku podjął działania zmierzające do aktualizacji PSBS, które kontynuuje również w bieżącym roku.

c) Plan Zagospodarowania Przestrzennego WP Perspektywa 2030 – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 /PZPWP/ został uchwalony uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r., a opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 18 września 2018 r. pod poz. 3937. Dokument uwzględnia postulaty Artykułu 5. Planowanie przestrzenne Konwencji Karpackiej w zakresie prowadzenia regionalnej polityki przestrzennej mającej na celu ochronę i zrównoważony rozwój podkarpackiej części Karpat, w tym szczególnie uwarunkowania przyrodnicze i społeczno-gospodarcze występujące na terenach górskich.

W okresie I – II kwartał 2020 r.:

- Zakończono opracowywanie Informacji z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 dla gmin województwa (przygotowano Informacje dla 24 gmin).
- Każda z gmin województwa otrzymała Informację składającą się z części tekstowej, zawierającej wyciąg ustaleń PZPWP odnoszących się do danej gminy oraz z części graficznej z wyróżnieniem danej gminy, która obejmuje fragmenty map w skali 1:200 000:
 - mapa 1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna,
 - mapa 2. Środowisko przyrodnicze i kulturowe,
 - mapa 3. Gospodarka odpadami, wodno-ściekowa i ochrona wód,
 - mapa 4. Komunikacja i infrastruktura techniczna.
- oraz w skali 1:50 000:
 - mapa 6. Struktura funkcjonalno-przestrzenna ROF,
 - mapa 7. Środowisko, komunikacja i infrastruktura techniczna ROF.

Stopień realizacji: zadanie zakończone.

d) Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030. Zgodnie z art. 39a o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu zapewnienia spójności plan zagospodarowania przestrzennego województwa dostosowuje się do strategii rozwoju województwa po jej aktualizacji, w zakresie, w jakim aktualizacja strategii dotyczy sytuacji przestrzennej województwa. W związku z przyjęciem uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z 2020 r., poz.3871) zaistniała konieczność zmiany Planu Zagospodarowania

Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030, uchwalonego uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2018 r., poz. 3937). Konieczność zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 wynika także z nowelizacji przepisów dotyczących planowania przestrzennego. W szczególności ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 1378) wprowadziła zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które weszły w życie 13 listopada 2020, a zasadnicze z nich, związane ze zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 dotyczą art. 39 ustawy.

Planowany zakres prac w 2021 r.:

- Określenie i uzgodnienie z Zarządem Województwa Podkarpackiego zakresu prac dotyczących zmiany Planu Zagospodarowania.
- Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030.
- Sporządzenie projektu uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego o przystąpieniu do sporządzania zmiany PZPWP.
- Przygotowanie wzorów pism m.in. obwieszczenia, ogłoszenia, zawiadomień kierowanych do właściwych instytucji i organów, a także do wojewody, zarządów powiatów, wójtów, burmistrzów gmin i prezydentów miast położonych na terenie województwa oraz rządowych i samorządowych organów administracji publicznej na terenach przyległych do granic województwa.
- Ogłoszenie i zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany PZPWP i możliwości składania uwag i wniosków.
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
- Przystąpienie do prac nad projektem zmiany PZPWP – diagnoza stanu zagospodarowania, uwarunkowania (...).
- Rozpoczęcie prac nad opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym na potrzeby zmiany PZPWP – kompletowanie materiałów wejściowych.
- Analiza uwag i wniosków złożonych do projektu zmiany PZPWP.

e) Audyt Krajobrazowy Województwa Podkarpackiego - Wyniki audytu w postaci rekomendacji i wniosków (zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) będą wiążące przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa, jak również przy sporządzaniu gminnych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Rozpoczęcie prac: Uchwała Nr 32/827/19 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z 26 marca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu „Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego” oraz wyznaczenia jednostki odpowiedzialnej za wykonanie zadania.

Zadania zrealizowane w 2020 r.:

- Przekodowano wydzielenia krajobrazowe na układ mezoregionalny, dokonano scalenia podziału i zweryfikowano poprawność prac graficznych (zgodnie z załącznikiem Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych).
- Zakończono przygotowywanie danych wejściowych do opracowania charakterystyk krajobrazów w zakresie cech analitycznych – przyrodniczych krajobrazu (zgodnie z załącznikiem Nr 3, Tabela Nr 1 do rozporządzenia).
- Zakończono przygotowanie danych wejściowych do opracowania charakterystyk krajobrazów w zakresie cech analitycznych – kulturowych krajobrazu (zgodnie z załącznikiem Nr 3, Tabela Nr 2 do rozporządzenia).
- Zakończono weryfikację przebiegu granic krajobrazów w zakresie zgodności z przebiegiem granic obszarów chronionych.
- Przygotowano i przedstawiono prezentację w zakresie audytu krajobrazowego na telekonferencję „Krajobraz mojej miejscowości – moja przestrzeń”, zorganizowaną przez

Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w dniu 20 października 2020 r.

- Uczestniczo w warsztatach krajobrazowych (formuła on-line) zorganizowanych przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, poświęconą postępom w pracach nad audytem krajobrazowym w dniach 3-4 listopada 2020 r.
- Przygotowano informację o stanie zaawansowania prac nad audytem krajobrazowym na XXIX sesję Sejmiku Województwa Podkarpackiego, która odbyła się w dniu 30 listopada 2020 r.
- Przygotowano pod względem technicznym i merytorycznym ogólnopolskie spotkanie zespołów projektowych sporządzających audyty krajobrazowe. Ze względu na wprowadzenie na terenie całego kraju stanu zagrożenia epidemicznego, a potem stanu epidemii spotkanie nie odbyło się.

Zadania planowane w I kwartale 2021 r. :

- Rozpoczęto prace w zakresie przygotowania Kart Charakterystyki Krajobrazu (załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych). Wykonano wstępne połączenia danych z zakresu cech analitycznych kulturowych krajobrazów.
- Weryfikowano przebieg granic krajobrazów w zakresie zgodności z przebiegiem granic obszarów chronionych.
- Opracowano tekst i część graficzną wyników podziału.
- Zadania planowane do końca 2021 r.:
- Opracowanie Kart Charakterystyki Krajobrazu (załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych).

f) Studium możliwości zagospodarowania oraz wykorzystania obszaru wzdłuż rzeki San. W okresie I – II kwartał 2020 r.:

Kontynuowano prace nad Studium:

- Wykonano delimitację obszarów predysponowanych do rozwoju, w tym turystyczno-rekreacyjnego wzdłuż rzeki San, określono potencjalne tereny zdadne do ich zagospodarowania i wykorzystania.
- Dokonano szczegółowej analizy możliwości rozwojowych tego obszaru, tj. na poziomie poszczególnych miejscowości.
- Wskazano obszary wzdłuż brzegów rzeki San predysponowane do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej w wyznaczonym buforze.

Zakres prac w 2021 r.:

- Aktualizacja Studium – zwiększenie zakresu terytorialnego Studium o 8 gmin:
 - gm. Bukowsko, gm. Komańcza, gm. Tyrawa Wołoska – w powiecie sanockim,
 - gm. Baligród, gm. Cisna – w powiecie leskim,
 - gm. Bircza, gm. Fredropol – w powiecie przemyskim,
 - gm. Jeżowe – w powiecie niżańskim.
- Prace redakcyjne, edytorskie i graficzne.

Planowany zakres prac do końca 2021 r.:

- Zgodnie z bieżącymi potrzebami.

g) Przygraniczny Obszar Funkcjonalny – studium uwarunkowań rozwoju pod kątem potencjału społeczno-gospodarczego - Wyznaczony w PZPWP Przygraniczny Obszar Funkcjonalny jest bardzo ważny z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego kraju, a przede wszystkim województwa podkarpackiego. Jest to obszar, który wymaga istotnego wsparcia zewnętrznego, włącznie z zastosowaniem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych o charakterze transgranicznym. Dotyczy to przede wszystkim obszarów: „Beskid Niski”, „Kremenaros” i „Brama Przemyska”. Podjęcie racjonalnych działań projektowych wymaga jednak wcześniejszego opracowania, a w niektórych kwestiach uaktualnienia rzeczywistych uwarunkowań rozwoju tej strefy, szczególnie w kontekście możliwości rozwoju gospodarczego, w tym turystycznego.

Zadania zrealizowane w 2020 r.:

- Kompletowano materiały wejściowe w oparciu o ogólnodostępne bazy danych – GUS, BDL, bazę własną Biura, w zakresie uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych, kulturowych, infrastrukturalnych i gospodarczych, związanych z opracowaniem diagnozy uwarunkowań społeczno-gospodarczych Obszaru.
 - Uczestniczo w spotkaniu z przedstawicielami Urzędu Statystycznego w Rzeszowie i Stowarzyszenia Euroregion Karpacki Polska, na którym ustalono wstępny zakres opracowania.
 - Rozpoznano uwarunkowania obszaru (diagnoza) oraz przeprowadzono analizę porównawczą wewnątrzregionalną.
 - Analizowano dokumenty strategiczne i programowe dotyczące możliwości zagospodarowania oraz wykorzystania obszaru przygranicznego.
 - Waloryzacja Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego /POF/ pod względem atrakcyjności inwestycyjnej:
 - ✓ wypracowano metodologię waloryzacji POF, według której dokonano waloryzacji,
 - ✓ dokonano analizy zróżnicowania wewnątrzregionalnego POF w ujęciu całościowym – przyporządkowano poszczególne gminy POF odpowiednim klasom funkcjonalności.
 - ✓ Waloryzacja POF pod względem atrakcyjności kulturowej:
 - analiza i ocena potencjału dziedzictwa kulturowego każdej z gmin POF wg obranej metody waloryzacji,
 - analiza zróżnicowania wewnątrzregionalnego POF – przyporządkowanie poszczególnych gmin POF odpowiednim klasom atrakcyjności kulturowej POF.
 - Opracowano wstępną koncepcję aktywizacji POF.
- Zadania zrealizowane w I – II kwartale 2021 r.:
- Korekta części tekstowej i graficznej opracowania.
 - Prace redakcyjne, edytorskie i graficzne.
 - Zaprezentowanie tematu on-line w dniu 23 kwietnia 2021 r.
- Planowany zakres prac w 2021 r.:
- Zgodnie z bieżącymi potrzebami.

h) Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Programu - Zadania zrealizowane w 2020 r.:

- Zawiadomiono właściwe instytucje o przystąpieniu do opracowania Programu (m.in. powiaty, ponad 50 miast województwa, parki krajobrazowe i narodowe, regionalne dyrekcje lasów państwowych, Komendanta Wojewódzkiego PSP, GIOŚ, RDOŚ, fundusze ekologiczne).
- Prowadzono analizę krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i programowych w aspekcie uwzględnienia w Programie celów ekologicznych i wskaźników w nich zapisanych.
- Analizowano przepisy prawne mające wpływ na ustalenia Programu.
- Prowadzono analizę wniosków i informacji zgłaszanych do Programu przez powiadomione i zainteresowane jednostki.
- Opracowano tekst dokumentu projektu Programu, w którym zawarto m.in.:
 - uwarunkowania zewnętrzne i potencjały rozwojowe województwa, w tym m.in. problemy środowiskowe wspólne dla sąsiednich państw i województw, trendy rozwojowe województwa podkarpackiego w ujęciu środowiskowym, dokumenty strategiczne, programowe i wdrożeniowe uwzględnione w Programie;
 - ocenę stanu środowiska województwa podkarpackiego w 10 obszarach interwencji (m.in. gospodarka wodno-ściekowa, ochrona powietrza, zasoby przyrodnicze, gospodarka odpadami) w oparciu o analizę raportów z realizacji Programu oraz dostępnych danych statystycznych i raportów GIOŚ o stanie środowiska oraz innych dostępnych informacji o stanie środowiska,
 - analizę SWOT;
 - główne problemy ochrony środowiska i zagrożenia w województwie podkarpackim;
 - spodziewane efekty realizacji Programu wraz z prognozą stanu środowiska do 2027 r.;

- efekty realizacji zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r., w tym osiągnięte wskaźniki, wg przyjętych w projekcie Programu obszarów interwencji;
- zagadnienia adaptacji do zmian klimatu w następujących obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami;
- 10 celów interwencji wraz ze wskaźnikami ich realizacji, w 10 obszarach interwencji, oraz kierunki interwencji przypisane do każdego z przyjętych celów (ogółem 37) wraz przypisanymi im zadaniami własnymi i monitorowanymi (ogółem 141);
- harmonogramy realizacji zadań własnych i harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, szacunkowych kosztów realizacji zadań i źródeł finansowania wg obszarów interwencji;
- system realizacji Programu m.in. zagadnienia dotyczące zarządzania, oraz wdrażania i monitorowania Programu.
- Opracowano projekt Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu.
- Projekt Programu wraz Prognozą przekazany został do Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, w celu akceptacji lub wniesienia ewentualnych uwag.
- Wprowadzono do projektu Programu oraz Prognozy uwagi oraz aktualizacje zadań zgłoszone przez Departament Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego i dokonano korekty dokumentów.
- 4 sierpnia 2020 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą Nr 184/3841/20 przyjął Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2023 z Perspektywą do 2027 r. wraz z Prognozą oddziaływania Programu na środowisko, celem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
- Uzyskano pozytywne opinie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.
- Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska projekt Programu wraz z Prognozą przekazano ministrowi właściwemu do spraw klimatu i rozpatrzono przesłane uwagi do projektu Programu.
- Wprowadzono zmiany w Programie wynikające z uwzględnienia uwag Ministerstwa Klimatu i Środowiska i aktualizacji informacji o stanie środowiska publikowanych przez GIOŚ i GUS. Dokonano aktualizacji tekstu projektu Programu tj. danych za 2019 r. dotyczących stanu środowiska, wskaźników realizacji celów (danych dla roku bazowego) w 7 obszarach interwencji.
- Przekazano projekt Programu wraz z Prognozą i tabelą rozpatrzenia uwag do Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, w celu akceptacji i przekazania do Zarządu Województwa Podkarpackiego.
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Programu został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego Nr 235/4680/20 w dniu 15 grudnia 2020 r.

Stopień realizacji: zadanie zakończone.

i) Raport za lata 2019-2020 z wykonania Programu ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 r. - Zadania zrealizowane w I kwartale 2021 r.:

- Przeanalizowano przepisy prawne w aspekcie zmian istotnych dla treści Programu.
- Przeanalizowano krajowe i regionalne dokumenty strategiczne i programowe w zakresie ich aktualności, dostępne projekty nowych programów, sprawozdania i raporty z realizacji krajowych oraz regionalnych programów i planów istotnych dla treści Programu.

- Rozpoczęto prace nad projektem Raportu, w tym m.in. opracowano zakres, metodykę opracowania, spis treści.
- Zebrano aktualnie dostępne dane statystyczne za rok 2019 i rok 2020 oraz dane i informacje udostępniane na stronach BIP przez organy administracji i jednostki realizujące Program. Wyniki zebrano w formie tabeli wskaźników realizacji celów zapisanych w Programie. Planowany zakres prac w 2021 r.:
- Opracowanie zakresu dokumentu Raportu.
- Zebranie danych statystycznych, udostępnianych przez organy administracji i jednostki realizujące Program oraz danych publikowanych przez GUS.
- Skierowanie pism do instytucji realizujących Program w zakresie stanu realizacji zadań określonych w Programie oraz analiza pozyskanych materiałów.
- Sporządzenie oceny wskaźnikowej realizacji 10 przyjętych w Programie celów interwencji w oparciu o aktualnie dostępne dane.
- Ocena stanu realizacji zadań (własnych i monitorowanych) przyjętych w Programie, przypisanych do kierunków interwencji określonych dla 10 celów interwencji.
- Opracowanie projektu Raportu, przedstawiającego dynamikę i trendy realizacji celów interwencji określonych w Programie, analizę kosztów i nakładów poniesionych na realizację poszczególnych celów interwencji oraz efekty realizacji zadań wg 10 obszarów interwencji.
- Prace terenowe – zdjęcia inwestycji zrealizowanych w ramach Programu.
- Opracowanie wniosków i rekomendacji.
- Przekazanie projektu Raportu do Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w celu jego akceptacji lub złożenia uwag. Planowany termin zakończenia: I kwartał 2022 r.

j) Opracowanie Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 - W dniu 28.09.2020 r. Sejmik Województwa Podkarpackiego podjął uchwałę Nr XXVII/458/20 w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (Strategia). Dokument ten jest kluczowy dla samorządu województwa, określa trendy rozwoju, cele oraz główne działania zmierzające do ich osiągnięcia w określonym horyzoncie czasowym. Strategia określa również pole współpracy województwa, jako aktywnego uczestnika relacji transgranicznych, z samorządami zagranicznymi, w tym z obszarem Karpat. Strategia podkreśla potrzebę działań w obszarze współpracy transgranicznej. Odzwierciedleniem tego są jej zapisy kierunkowe, w tym Kierunek działania 4.5.2. Wzmacnianie pozycji międzynarodowej regionu poprzez rozwój współpracy, który wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań w ramach makroregionu karpackiego i na rzecz Strategii makroregionalnej dla regionu Karpat, a także efektywnego wykorzystania i rozwijania dorobku Euroregionu Karpackiego oraz wzmacniania konkurencyjności gospodarczej regionu poprzez wykorzystanie turystycznych marek terytorialnych, w tym Marki Karpackiej.

k) Realizacja Programu Strategicznego Rozwoju Bieszczad - Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 7 kwietnia 2015 r. uchwałą nr 41/890/15 przyjął Program Strategicznego Rozwoju Bieszczad (PSRB, Program). Program ma na celu jak najlepsze wykorzystanie zasobów endogenicznych zlokalizowanych w granicach jednostek samorządu terytorialnego objętego PSRB, co ma przyczynić się do poprawy poziomu konkurencyjności tego obszaru, a w konsekwencji zapewnić mu trwałą wzrost i rozwój gospodarczy. Programem zarządza i sprawuje nadzór nad jego realizacją Zarząd Województwa Podkarpackiego przy udziale Rady Programowej. Program nie posiada własnego budżetu, jednakże spójność PSRB z krajową i regionalną polityką rozwoju, umożliwia wykorzystanie instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, Kontraktu Terytorialnego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, a także środków publicznych z innych źródeł np. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Działania PSRB ukierunkowane są na wzrost poziomu i warunków życia mieszkańców poprzez poprawę dostępu do miejsc pracy i usług przy efektywnym wykorzystaniu zasobów endogenicznych i wzmocnieniu funkcjonalnych powiązań zewnętrznych. Zakłada się, że Bieszczady będą obszarem zrównoważonego rozwoju, dzięki

zwiększeniu i zróżnicowaniu usług turystycznych oraz pełnemu wykorzystaniu zasobów endogenicznych tworzonych przez walory środowiska przyrodniczego.

Ponadto dzięki poprawie dostępności przestrzennej oraz wzrostowi kapitału ludzkiego zwiększy się atrakcyjność Bieszczad jako miejsca do lokowania inwestycji i zamieszkania. W 2020 r. przygotowano Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Strategicznego Rozwoju Bieszczad za 2019 r., które przedstawia wartości wskaźników monitorujących, pozwalających ocenić efekty wdrażania Programu. W dniu 11 maja 2020 r. odbyło się w trybie zdalnym V posiedzenie Rady Programowej mające na celu zaprezentowanie ww. Sprawozdania z realizacji Programu w 2019 roku oraz jego zaopiniowanie przez członków Rady. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady, Sprawozdanie zostało przyjęte przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą nr 156/3402/20 z dnia 19 maja 2020 r. W chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem sprawozdania z realizacji Programu za 2020 r. Z uwagi na fakt, iż Program rozwoju stanowi uszczegółowienie założeń strategii rozwoju województwa, jego okres obowiązywania zakończył się 31 grudnia 2020 roku. Nowoprzyjęta w dniu 28 września 2020 r. Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 (uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXVII/458/20) (Strategia) zakłada kontynuację Programu i rozszerza zasięg terytorialny PSRB o gminę Bukowsko. Strategia podkreśla również, że obszary objęte Programem wymagają szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju. Obszar Bieszczad w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 został zdelimitowany jako obszar strategicznej interwencji na poziomie regionalnym. Dla tego obszaru w Strategii został dedykowany Kierunek działania 7.3.2. Rozwój i wspieranie obszaru Bieszczad. Mając na uwadze powyższe, Departament Rozwoju Regionalnego w 2020 roku podjął działania zmierzające do aktualizacji PSRB, które kontynuuje również w bieżącym roku.

I) Inicjatywa sformalizowania współpracy pomiędzy Województwem Podkarpackim a Sekretariatem Konwencji Karpackiej - W 2020 roku Dyrektor Sekretariatu Konwencji Karpackiej pan Harald Egerer, skierował do Marszałka Województwa Podkarpackiego propozycję zawarcia porozumienia między naszym regionem a Sekretariatem Konwencji Karpackiej.

4. Zrównoważone i zintegrowane zarządzanie wodami dorzecznymi.

a) Udział w pięciu spotkaniach w sprawie utworzenia Lokalnego Partnerstwa ds. Wody dla powiatu sanockiego - 2020r. - Z inicjatywy Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale odbyło się pięć spotkań w ramach Lokalnego Partnerstwa ds. wody dla powiatu sanockiego. Głównym celem projektu jest zastosowanie podejścia terytorialnego dla łagodzenia problemów związanych zarządzaniem wodą na obszarach wiejskich. Jego istota polega na stworzeniu płaszczyzny współpracy pomiędzy istotnymi podmiotami mającymi wpływ w tym zakresie, poprzez utworzenie lokalnych partnerstw do spraw wody. Jako obszar działania LPW przyjęto powiat reprezentowany przez podmioty działające na jego terenie.

5. Zrównoważone rolnictwo i leśnictwo.

Brak podejmowanych działań przez departamenty/biura UMWP, które wpisują się w ten obszar tematyczny Konwencji Karpackiej.

6. Zrównoważony transport i infrastruktura.

a) Szkolenia i konferencje – W ramach usługi wsparcia eksportu świadczonej przez COIE (pro-eksport), na szkolenia i seminaria, organizowane dla przedsiębiorców z regionu w latach 2011-2018, zapraszane były również firmy z terenu JST objętych Konwencją Karpacką. Celem było zwiększenie możliwości eksportowych lub uruchomienie eksportu przez podkarpackie firmy, z naciskiem na sektor MŚP. Zadanie realizowane w ramach projektu COIE – Sieć Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów.

b) Rozsyłanie ofert handlowych – W przypadku otrzymywania z Zagranicznych Biur Handlowych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (oraz z nieistniejących już Wydziałów Promocji Handlu i Inwestycji), zapytań odnośnie dostawców różnorodnych towarów, COIE przesyłało i przesyła propozycje współpracy również do przedsiębiorców z ww. obszaru. Podobnie jak wyżej zadanie miało i ma za cel zwiększenie możliwości eksportowych lub uruchomienie eksportu przez podkarpackie firmy, z naciskiem na sektor MŚP. Zadanie realizowane w ramach projektu COIE – Sieć Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów.

c) Rozbudowa DW Nr 893 Lesko – Baligród – Cisna polegająca na budowie mostu na rzece Hoczewka w km 27+688 wraz z przebudową/rozbudową dojazdów, oraz rozbiórką i budową/przebudową infrastruktury technicznej, budowli i urządzeń budowlanych – w m. Jabłonki. Wartość zadania 5 054 115,63 zł, środki sfinansowane przez Województwo 2 614 532,63 zł + 2 289 583,00 zł - subwencja ogólna BP, Środki dotacji lasów: most na rzece Hoczewka w m. Jabłonki w km 27+688 - 150 000,00 zł.

d) Zaprojektowanie i wykonanie remontu mostu przez rz. San w ciągu DW Nr 893 Lesko – Cisna w km 0+717 w m. Huzele. Wartość zadania 1 860 990,00 zł. Zadanie sfinansowane przez Województwo w kwocie 1 616 489,99 zł. Środki dotacji lasów: most przez rz. San w m. Huzele w km 0+717 - 300 000,00 zł.

e) Zaprojektowanie i wykonanie remontu mostu przez pot. Smolniczek w ciągu DW Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne w km 25+729 w m. Lutowiska oraz przez pot. Smolniczek w ciągu DW Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne w km 30+813 w m. Smolnik. Wartość całkowita zadania 1 860 990,00 zł. Zadanie sfinansowane przez Województwo w kwocie 1 185 350,00 zł. Środki dotacji lasów łącznie 100 000,00 zł: Most przez pot. Smolniczek w m. Lutowiska w km 25+729 - 50 000,00 zł., Most przez pot. Smolniczek w m. Smolnik w km 30+813 - 50 000,00 zł.

f) Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 893 Lesko – Baligród – Cisna od km 29+021.55 do km 29+174.98 polegająca na budowie mostu na cieku bez nazwy wraz z przebudową/rozbudową dojazdów, oraz rozbiórką i budową/przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej, budowli i urządzeń budowlanych w m. Jabłonki. Zabezpieczone środki Województwa w kwocie 2 000 000,00 zł. Środki dotacji lasów - 100 000,00 zł.

g) Zaprojektowanie i wykonanie remontu mostu przez potok Żukra w miejscowości Jabłonki w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 893 Lesko – Cisna w km 28+476 - Zabezpieczone środki Województwa 5 258 000,00 zł. Środki dotacji lasów – 100 000,00 zł.

h) Remont mostu przez rzekę San w miejscowości Huzele w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 893 Lesko – Cisna w km 0+717 – II etap – Zabezpieczone środki Województwa w kwocie 5 258 000,00 zł. Środki dotacji lasów – 100 000,00 zł.

i) Budowa obwodnicy m. Dynów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin – Przeworsk – Grabownica Starzeńska- Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, długość odcinka 3,95 km. Lata realizacji: 2016 – 2020, umowa o dofinansowanie projektu: 38 729 055,86 zł, EFRR: 28 820 400,40 zł, budżet województwa: 9 908 655,46 zł.

j) „Przebudowa/rozbudowa DW 895 na odcinku Solina - Myczków i DW 894 na odcinku Hoczew – Polańczyk – ETAP II (Hoczew – Polańczyk) - Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej po istniejącym śladzie w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zadanie podzielone na 2 etapy. Etap - I (Solina - Myczków, długość 6,24 km - planowane zakończenie 2022 rok) - 52 000 000,00 zł (EFRR 44 200 000,00 zł). Etap - II (Hoczew - Polańczyk, długość 11,05 km) - 69 114 537,85 zł (Środki EFRR 58 747 357,17 zł) - planowane zakończenie 2022 rok.

k) Budowa drogi wojewódzkiej nr 886 na odcinku pomiędzy planowaną obwodnicą miasta Sanoka a drogą krajową nr 28 - Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, długość odcinka 1,4 km. Lata realizacji: 2016 – 2021, umowa o dofinansowanie projektu: 24 513 496,65 zł, EFRR: 20 600 549,52 zł, budżet województwa: 3 912 947,13 zł.

l) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 896 w m. Rabe - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 896 w m. Rabe wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Czarna, PZDW. Zadanie wykonane w 2020 roku. Wartość zadania 470 000,00. Udział Województwa 450 000,00 zł, udział Gminy 20 000,00 zł. Odnowiono 1 106 m.b. drogi

ł) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Nozdrzec - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Nozdrzec wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Nozdrzec, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 499 926,86 zł. Udział Województwa 349 948,80 zł, udział Gminy 149 978,06 zł. Odnowiono 1 760 m.b. drogi.

m) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 887 w m. Ladzin - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 887 w m. Ladzin wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Rymanów, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 399 997,06. Udział Województwa 349 997,43 zł, udział Gminy 49 999,63 zł. Odnowiono 1 320 m.b. drogi.

n) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Jawornik Polski - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Jawornik Polski wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Jawornik Polski, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 499 919,76. Udział Województwa 349 943,83 zł, udział Gminy 149 975,93 zł. Odnowiono 1 003 m.b. drogi.

o) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 897 w m. Czystogarb - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 897 m. Czystogarb wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Komańcza, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 499 999,99 zł. Udział Województwa 449 999,99 zł, udział Gminy 50 000,00 zł. Odnowiono 1 655 m.b. drogi.

p) Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 988 w m. Wiśniowa - Odnowa drogi wojewódzkiej Nr 988 m. Wiśniowa wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Wiśniowa, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 395 298,04. Udział Województwa 349 364,41 zł, udział Gminy 45 933,63 zł.

r) Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 887 w m. Trześniów - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 887 m. Trześniów wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 412 899,75. Udział Województwa 412 899,75 zł. Przebudowano 1 120 m.b. drogi.

s) Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 992 w m. Kąty - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 992 m. Kąty wykonane w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację:

WP, G. Nowy Żmigród PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 450 269,23 zł. Udział Województwa 410 510,46 zł, udział Gminy 39 758,77 zł. Przebudowano 955 m.b. drogi.

t) Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 897 na odc. Maniów - Żubracze - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 897 na odc. Maniów - Żubracze wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 530 595,75 zł. Udział Województwa 530 595,75 zł. Przebudowano 1 344 m.b. drogi.

u) Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 889 w m. Bukowsko - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 889 m. Bukowsko wykonana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Bukowsko, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 506 798,84. Udział Województwa 471 988,84 zł, udział Gminy 34 800,00 zł. Przebudowano 1 475 m.b. drogi.

w) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 884 w m. Bachórz - Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 884 m. Bachórz wykonany w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Dynów, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 31 135,04 zł. Udział Województwa 15 567,52 zł, udział Gminy 15 567,52 zł. Wyremontowano 132 m.b. chodnika.

x) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 884 w m. Przedmieście Dubieckie - Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 884 m. Przedmieście Dubieckie wykonany w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Dubiecko PZDW. Zadanie zakończone w 2020 roku. Wartość zadania 119 989,45 zł. Udział Województwa 59 994,72 zł, udział Gminy 59 994,73 zł. Wyremontowano 1 134 m.b. chodnika.

y) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 992 w m. Nowy Żmigród - Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 992 m. Nowy Żmigród wykonany w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 58 906,83 zł. Udział Województwa 58 906,83 zł. Wyremontowano 127 mb chodnika.

z) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Dydnia - Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 m. Dydnia wykonany w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Dydnia, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 97 932,39. Udział Województwa 48 966,19 zł, udział Gminy 48 966,20 zł. Wyremontowano 500 m.b. chodnika.

aa) Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 896 w m. Ustrzyki Dolne - Remont chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 896 m. Ustrzyki Dolne wykonany w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Ustrzyki Dolne, PZDW. Zadanie zrealizowane w 2020 roku. Wartość zadania 125 000,00. Udział Województwa 62 500,00 zł, udział Gminy 62 500,00 zł. Wyremontowano 332 m.b. chodnika.

bb) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 988 w m. Kalembina, Tułkowice - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 988 m. Kalembina, Tułkowice wykonywana

w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Wiśniowa, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 337 155,22. Udział Województwa 219 155,22 zł, udział Gminy 118 000,00 zł. Wybudowano 398,65 m.b. chodnika.

cc) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 988 w m. Cieszyna - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 988 m. Cieszyna wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Frysztak PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 283 707,11. Udział Województwa 114 475,82 zł, udział Gminy 169 231,29 zł. Wybudowano 243 m.b. chodnika.

dd) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 893 w m. Łączki, Huzele - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 893 m. Łączki, Huzele wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Lesko, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 440 000,00 zł. Udział Województwa 270 000,00 zł, udział Gminy 170 000,00 zł. Wybudowano 484 m.b. chodnika.

ee) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 992 w m. Majscowa - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 992 m. Majscowa wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Dębowiec PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 339 962,16 zł. Udział Województwa 169 981,08 zł, udział Gminy 169 981,08 zł. Wybudowano 315 m.b. chodnika.

ff) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 986 w m. Wielopole Skrzyńskie - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 986 m. Wielopole Skrzyńskie wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Wielopole Skrzyńskie PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 468 906,30 zł. Udział Województwa 253 906,30 zł, udział Gminy 215 000,00 zł. Wybudowano 490 m.b. chodnika.

gg) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 887 w m. Jasionów, Buków - Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 887 m. Jasionów, Buków wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Haczów, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 243 223,87 zł. Udział Województwa 129 589,68 zł, udział Gminy 113 634,19 zł. Wybudowano 172 m.b. chodnika.

hh) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 991 w m. Czarnorzeki – Ustrzyki Górne: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 991 m. Czarnorzeki wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Korczyzna, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 385 320,55 zł. Udział Województwa 170 000,00 zł, udział Gminy 215 320,55 zł. Wybudowano 462 m.b. chodnika.

ii) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Jabłonki: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 m. Jabłonki wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Dydnia, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 394 999,99 zł. Udział Województwa 219 999,99 zł, udział Gminy 175 000,00 zł. Wybudowano 260 m.b. chodnika.

jj) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 w m. Manasterz: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835 m. Jawornik Polski wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Jawornik Polski, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 329 983,74 zł. Udział Województwa 169 983,74 zł, udział Gminy 160 000,00 zł. Wybudowano 195 m.b. chodnika.

kk) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 889 w m. Bukowsko: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 889 m. Bukowsko wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Bukowsko, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 185 535,00 zł. Udział Województwa 111 321,00 zł, udział Gminy 74 214,00 zł. Wybudowano 157,17 m.b. chodnika.

ll) Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 990 w m. Ustrobnia: Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 990 m. Ustrobnia wykonywana w celu usprawnienia układu komunikacyjnego dróg wojewódzkich oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, G. Wojaszówka, PZDW. Zadanie planowane do zakończenia w 2020 roku. Wartość zadania 287 149,41 zł. Udział Województwa 168 269,55 zł, udział Gminy 118 879,86 zł. Wybudowano 150 m.b. chodnika.

mm) Budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 992 Jasło - Zarzecze - Nowy Żmigród - Kąty - Krempna - Świątkowa Mała - Grab - Granica Państwa w m. Jasło: Inwestycja realizowana w ramach zadania "Poprawa połączeń komunikacyjnych powiatów jasielskiego, bardejowskiego, i świdnickiego z korytarzami TEN-T". W ramach zadania wybudowane zostanie 2,1 km nowego odcinka drogi wojewódzkiej DW 992. Podmioty zaangażowane w realizację: WP, PZDW, M. Jasło, Powiat Jasielski. Planowane zakończenie do dnia 30.05.2021 r. Całkowita wartość projektu 33 045 556 zł. Dotacja M. Jasło 4 190 000,00 zł. Dotacja Powiat Jasielski 2 246 582,00 zł, środki EFRR 16 067 971,00 zł (INTERREG V-A Polska Słowacja), Województwo Podkarpackie 10 541 003,00 zł.

nn) Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 885 Przemyśl - Hermanowice - granica państwa w km 3+642 - 10+257: Inwestycja realizowana w ramach zadania "Rozbudowa/przebudowa drogi wojewódzkiej nr 885 Przemyśl - Hermanowice - granica państwa w km 3+642 - 10+257 "Extension / rebuilding of the regional road No 885 Przemysl - Hermanowice - State Border in km 3+642 - 10+257" - LIP885 - LIP/0001". Zakres rzeczowy zadania: poprawa parametrów technicznych drogi - spełniających wymagania klasy Z/G, wyburzenie i zbudowanie dwóch mostów, dostosowując je do obciążenia klasy A, burzenie i budowa przepustów, budowa/przebudowa skrzyżowania z drogami gminnymi i powiatowymi, odcinki dróg/ulic, budowa dodatkowej jezdni - serwisowej, budowa chodników, ścieżek rowerowych i urządzeń bezpieczeństwa drogowego, budowa odcinka pięciopasmowego o długości 0,5 km dla przejścia granicznego, przedłużenie 155 m drogi lokalnej, budowa pętli autobusowej. Lider – PZDW w Rzeszowie, Partner - Lwowska Obwodowa Administracja Państwowa. Całkowita wartość Projektu - 7 500 000,00 Euro (31 500 000,00 zł). Dofinansowanie 6 750 000,00 Euro (28 350 000,00 zł). Planowane zakończenie zgodnie z Umową o dofinansowanie (Grant Contract) październik 2021r. (Wykonanie robót budowlanych do 15.04.2021 r.).

oo) Dokumentacja projektowa - Odtworzenie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna - Wołosate – Granica Państwa na odcinku Wołosate w kierunku do granicy państwa – Etap I

pp) Odtworzenie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa - Cisna - Wołosate – Granica Państwa wraz z elementami organizacji ruchu - Etap II

rr) Dokumentacja projektowa - Przebudowa zjazdu publicznego z drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa w km 97+017 strona prawa, wraz z modernizacją nawierzchni na odcinku od km 96+590 do km 97+370.

ss) Dokumentacja projektowa - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa, na odcinku około od km 91+900 do km 92+100 polegająca na budowie pasów ruchu dla pojazdów skręcających na parking na Przełęcz Wyżną.

tt) Dokumentacja projektowa - Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne polegająca na budowie obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu w km 38+060 strona lewa.

uu) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa zjazdu indywidualnego z drogi wojewódzkiej Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne w km 40+110 strona prawa w m. Berezki: Wartość zadania 85 239,00 zł.

vv) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej Nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa z drogą powiatową 2306R w m. Brzegi Górne w km 94+461: Wartość zadania 645 135,00 zł.

ww) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa polegająca na budowie zatok postojowych w km 93+634 i 95+312 strona prawa: Wartość zadania 169 494,00 zł.

xx) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa parkingu przy drodze wojewódzkiej Nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate - granica państwa w km 59+466 w m. Szczerbanówka: Wartość zadania 309 345,00 zł.

yy) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne polegająca na budowie punktu kontroli samochodów ciężarowych w km 5+080 strona lewa w m. Hoszów: Wartość zadania 843 411,00 zł.

zz) System „Zaprojektuj i buduj” - Remont parkingu wraz z drogą dojazdową i zjazdem indywidualnym z drogi wojewódzkiej nr 894 Lesko - Hoczew – Wołkowyja – Czarna w km 42+608 strona lewa w m. Polana: Wartość zadania 472 320,00 zł.

aaa) System „Zaprojektuj i buduj” - Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 894 Lesko - Hoczew – Wołkowyja – Czarna polegająca na budowie obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu w km 5+550 strona lewa w m. Hoczew: Wartość zadania 409 590,00 zł.

bbb) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa polegająca na budowie zatoki postojowej w km 92+800: Wartość zadania 103 812,00 zł.

ccc) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa w rejonie stacji Bieszczadzkiej Kolejki Wąskotorowej w m. Majdan od km 64+450 do km 65+220 polegająca na budowie chodnika i utwardzeniu części działki nr 206/2 wraz z budową/przebudową niezbędnej infrastruktury, budowli i urządzeń budowlanych: Wartość zadania 3 048 924,00 zł.

ddd) System „Zaprojektuj i buduj” - Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa polegająca na budowie chodnika na odcinku od km 83+632 do km 84+292 strona prawa w m. Wetlina: Wartość zadania 1 153 485,55 zł.

eee) System „Buduj” - Odtworzenie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna - Wołosate – Granica Państwa na odcinku Wołosate w kierunku do granicy państwa – Etap I: Wartość zadania 948 926,43 zł.

fff) System „Buduj” - Odtworzenie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa - Cisna - Wołosate – Granica Państwa wraz z elementami organizacji ruchu - Etap II: wartość zadania 385 978,92 zł.

ggg) System „Buduj” Przebudowa zjazdu publicznego z drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa w km 97+017 strona prawa, wraz z modernizacją nawierzchni na odcinku od km 96+590 do km 97+370: wartość zadania 528 432,60 zł.

iii) System „Buduj” Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Cisna – Wołosate – granica państwa, na odcinku około od km 91+900 do km 92+100 polegająca na budowie pasów ruchu dla pojazdów skręcających na parking na Przełęcz Wyżną: Wartość zadania 522 279,29 zł.

jjj) System „Buduj” Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 896 Ustrzyki Dolne – Ustrzyki Górne polegająca na budowie obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu w km 38+060 strona lewa: Wartość zadania 308 623,61 zł.

7. Zrównoważona turystyka.

a) Lustracje ścieżek turystycznych utworzonych na terenie administrowanych parków krajobrazowych przez Zespół (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – Prowadzono całoroczne lustracje ścieżek przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych oraz tras rowerowych, konnych pod kątem stanu przygotowanej infrastruktury, oznakowania oraz utrzymanego porządku. Ponadto informowanie o przepisach o ochronie przyrody osób przebywających na obszarach podlegających ochronie oraz w miejscach, w których znajdują się twory i składniki przyrody objęte formami ochrony przyrody. Praca ciągła kontynuowana również w 2021r.

b) Projekt „Karpackie Morza. Działania na rzecz promocji dziedzictwa przyrodniczego Jeziora Solińskiego i Wielkiej Domaszy” Interreg V-A PL-SK 21014-2020 - Projekt realizowany jest w latach 2019–2021. Partnerem wiodącym projektu jest Województwo Podkarpackie, a partnerem Regionalna Organizacja Turystyczna Horný Zemplín i Horný Šariš. Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej (85%) oraz budżetu Województwa Podkarpackiego (15%). Budżet projektu dla Województwa Podkarpackiego: 55 565,25 EUR. Celem projektu jest promocja walorów przyrodniczych Jeziora Solińskiego (Polska) i Wielkiej Domaszy (Słowacja), która wpłynie na zwiększenie atrakcyjności polsko-słowackich regionów przygranicznych. Jeziora te w połączeniu z walorami krajobrazowymi oraz bogatą fauną stanowią potencjał turystyczny obu stron polsko-słowackiego pogranicza. Promocja tych dwóch akwenów pod wspólnym szyldem ma służyć skanalizowaniu ruchu turystycznego w obszary o mniejszej frekwencji turystycznej. W 2020 ze względu na epidemię Covid okres realizacji projektu przedłożono do 2021 r. W tym okresie zakupiono sprzęt komputerowy (laptop), dosprzętowiono aparat fotograficzny oraz zakupiono rollup promocyjny projektu. W 2021 r. od m-ca czerwca planowana jest organizacja cyklu warsztatów dla animatorów turystyki dotyczących analizy potencjału turystycznego obszaru Jeziora Solińskiego i Jeziora Domasza i tworzenia wspólnych pakietów turystycznych oraz warsztatów fotograficznych celem stworzenia bazy zdjęć pogranicza polsko-słowackiego. Zorganizowane zostaną również objazdy studyjne po polskim i słowackim obszarze projektu. Opracowana i wydana także zostanie dwuelementowa mapa w języku polskim, słowackim i angielskim z opisem walorów karpackich „mórz karpackich”. Słowacki partner projektu wykona i zamontuje 7 tablic informacyjno-promocyjnych na temat „karpackich mórz” oraz zorganizuje konferencje prezentującą produkt turystyczny i opracowane pakiety dla turystów.

c) Projekt „Szlak Maryjny (Światło ze Wschodu)” Interreg V-A PL-SK 21014-2020 - Projekt realizowany jest w latach 2017–2021. Partnerem wiodącym projektu jest Preszowski Samosprawny Kraj, a jednym z 12 partnerów Samorząd Województwa Podkarpackiego. Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej (85%) oraz budżetu Województwa Podkarpackiego (15%). Budżet projektu dla Województwa Podkarpackiego: 281 784,50 EUR. Głównym celem projektu jest stworzenie spójnego zestawu działań mających na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego, a w efekcie stworzenie nowego zintegrowanego produktu turystycznego, który uwidoczni również kulturowe, przyrodnicze, historyczne, społeczne i duchowe wartości pogranicza polsko-słowackiego wspierając i promując inne atrakcje turystyczne zlokalizowane na szlaku pielgrzymkowym. Zadania finansowe Województwa Podkarpackiego zakończono w 2019 r. w 2020 r. w ramach realizacji projektu podpisano Memorandum o Współpracy na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju z partnerem wiodącym, dotyczące woli kontynuacji dalszych wspólnych działań związanych ze wsparciem dziedzictwa kulturowego i rozwoju turystyki na obszarze pogranicza. Zakończenie projektu: 30.09.2021

d) Udział w konferencji „Badania ruchu turystycznego w województwie podkarpackim w 2020 r.” - 28 stycznia 2021 (on-line) – przedstawiciel OT uczestniczył w spotkaniu w roli gościa, udzielając jednocześnie informacji nt. Programu. Celem działania była promocja Programu i jego projektów, odpowiedzi na ew. pytania potencjalnych beneficjentów i interesariuszy Programu. Liczba uczestników: 70. Konferencja odbyła się bezkosztowo.

8. Przemysł i energia.

a) Panele Inteligentnych Specjalizacji Województwa Podkarpackiego – Rok 2020. Kluczowym elementem regionalnego procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) przewidzianym w projekcie „Inteligentne specjalizacje – narzędzie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności województwa podkarpackiego”, w ramach I Osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 są Panele Inteligentnych Specjalizacji. Panele stanowią systematyczne, twórcze spotkania interesariuszy związanych z konkretną inteligentną specjalizacją. W Panelach Inteligentnych Specjalizacji uczestniczą przedsiębiorcy oraz przedstawiciele sektora R+B+I zainteresowani rozwojem określonej inteligentnej specjalizacji. W regionie wyróżniamy inteligentne specjalizacje: Lotnictwo i kosmonautyka, Motoryzacja, ICT oraz Jakość Życia.

Budżet i okres realizacji projektu: W dniu 16.03.2021 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego wyraził zgodę na zwiększenie wydatków kwalifikowalnych o 1 000 000 zł. Łączny budżet projektu w okresie od 2016-01-01 do 2023-06-31 wynosi: 5 240 500 zł.

W ramach przedsiębiorczego procesu odkrywania w 2020 roku zorganizowano:

1 Panel IS „Motoryzacja” – w dniu 21.02. W panelu uczestniczyło 25 przedstawicieli firm motoryzacyjnych Podkarpacia, spotkanie zostało zorganizowane w celu analizy perspektyw aktywności klastrowej firm motoryzacyjnych w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz potencjalnych szans dofinansowania przedsięwzięć projektowych w tym zakresie. Część warsztatowa spotkania była ukierunkowana na określenie potencjalnych projektów partnerskich jakie mogłyby być podjęte przez klastry motoryzacyjne funkcjonujące na Podkarpaciu.

1 Panel „Jakość życia – obszar Turystyka” – w dniu 31.07. Z uwagi na sytuację sanitarno-epidemiologiczną spotkanie zrealizowano w formie zdalnej. W panelu uczestniczyło 23 osoby. Celem spotkania było określenie stanu i potencjału podkarpackiej turystyki oraz wskazanie mocnych i słabych stron branży turystycznej w regionie.

Zadania zaplanowane na 2021 r.: Kontynuacja PPO w tym Paneli Inteligentnych Specjalizacji. Na 2021 rok zaplanowano 18 Paneli dla poszczególnych Specjalizacji, 1 Meta Panel dla wszystkich uczestników oraz 10 spotkań z interesariuszami.

b) Informacja dotycząca wsparcia rozwoju mikro, małych i średnich z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych pozostałych po realizacji RPO WP 2007-2013 na obszarze objętym Konwencją Karpacką w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. - W związku

z zakończeniem okresu realizacji projektów z wykorzystaniem instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, Zarząd Województwa Podkarpackiego przy wsparciu ekspertów Banku Światowego w ramach inicjatywy „Lagging Regions” podjął działania w sprawie określenia polityki wyjścia z instrumentów inżynierii finansowej oraz nadzoru nad zarządzaniem środkami zwrotnymi pozostałymi po realizacji RPO WP 2007-2013.

Zgodnie z Rozporządzeniem 1083/2006 KE środki pochodzące ze zwrotnych instrumentów w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 pozostają w dyspozycji województw oraz muszą zostać wykorzystane na ten sam cel tzn. na finansowanie instrumentów finansowych dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

W tym celu Województwo Podkarpackie utworzyło Podkarpacki Fundusz Rozwoju Sp. z o.o., którego jest jedynym udziałowcem. Głównym celem działalności spółki jest zarządzanie środkami finansowymi w obszarze wsparcia rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności dotyczy to firm, które mają utrudniony dostęp do finansowania. Zadaniem tych działań jest pobudzenie aktywności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych z Podkarpacia, poprzez wzmocnienie ich pozycji, zwiększenie konkurencyjności i rozwijanie działalności gospodarczej.

Na obszarze objętym Konwencją Karpacką, Podkarpacki Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. w ramach prowadzonej działalności w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. udzielił 25 pożyczek dla przedsiębiorców w 15 gminach z sektora MŚP na kwotę 8 979 000,00 zł. Ponadto jednemu przedsiębiorcy udzielono poręczenia na kwotę 57 000 zł.

c) Promowanie terenów inwestycyjnych - W ramach usługi wsparcia inwestycji (pro-biz) COIE aktywnie promuje ofertę terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w ramach JST objętych Konwencją Karpacką :

- włączanie terenów inwestycyjnych do Generatora Ofert Inwestycyjnych – centralnej bazy danych prowadzonej pod nadzorem PAIH,
- aktualizacja wewnętrznej bazy danych COIE o nowe tereny inwestycyjne zaproponowane przez JST objęte Konwencją Karpacką. COIE posiada własną bazę terenów inwestycyjnych do użytku wewnętrznego, którą na bieżąco aktualizuje, poszerza i wykorzystuje do poszukiwania odpowiednich dla inwestorów lokalizacji, (zadanie realizowane w ramach projektu COIE – Sieć Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów),
- dostarczanie inwestorom informacji dotyczących sytuacji gospodarczej, oferty edukacyjnej, istniejących zachęt inwestycyjnych w przypadku wyrażenia zainteresowania przez danego inwestora terenem zlokalizowanym w ramach JST objętych Konwencją Karpacką, (zadanie realizowane w ramach projektu COIE – Sieć Centrów Obsługi Inwestorów i Eksporterów).

9. Dziedzictwo kulturowe i wiedza ludowa.

a) Lustracje pod kątem zagrożeń dla środowiska kulturowego oraz wartości historycznych na terenie administrowanych parków krajobrazowych przez Zespół (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) - Przeprowadzono identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla środowiska kulturowego oraz wartości historycznych, wnioskowanie o podejmowanie działań mających na celu eliminowanie lub ograniczanie tych zagrożeń i ich skutków, a także innych działań w celu poprawy funkcjonowania i ochrony wartości historycznych i kulturowych. Ponadto w 2020 roku przeprowadzono aktualizację wartości historycznych i kulturowych na terenie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. Uzupełniono dokumentację fotograficzną oraz dokonano oceny istniejących oraz potencjalnych zagrożeń dla środowiska kulturowego. Od 1.01.2020 r. do 20.05.2021 r. na terenie administrowanych parków krajobrazowych zlustrowano 321 obiektów w tym: cerkwie, cmentarze, kościoły, cerkwiska, kapliczki, krzyże przydrożne, muzea, zespoły pałacowo-parkowe i inne. W 2021 roku zaplanowano dokonanie przeglądu i oceny stanu wartości historycznych i kulturowych na obszarze Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego (gminy: Korczyn, Domaradz, Jasienica Rosielna i Niebylec).

b) Projekt „Świat karpackich rozet – działania na rzecz zachowania kulturowej unikalności Karpat” Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 - Projekt realizowany jest w latach 2018–2021 Oprócz Województwa Podkarpackiego w inicjatywę zaangażowanych jest 9 podmiotów z Polski i Ukrainy, a beneficjentem Wiodącym projektu jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”. Projekt finansowany jest ze środków Unii Europejskiej (90%) oraz budżetu Województwa Podkarpackiego (10%). Budżet projektu dla Województwa Podkarpackiego: 97 057,50 EUR. Celem projektu jest ochrona i zachowanie dla przyszłości pamięci o tradycyjnym rzemiośle, technologii oraz umiejętności związanych z przedprzemysłowym stylem życia karpackich społeczności. Namacalnym efektem projektowych działań będą centra kultury karpackiej zlokalizowane na terenie polsko-ukraińskich Karpat, w których zebrane informacje będą upowszechniane. W 2020 r.: rozliczono wynagrodzenia osobowe pracowników; zorganizowano pierwsze warsztaty tradycyjnego rzemiosła, w terminie 7-9.02.2020 w „Sokolisko” Wysoczany; zorganizowano drugą etnograficzną wyprawę badawczą na terenie karpackiej części województwa podkarpackiego w dniach 28.02.2020-02.03.2020; rozliczono wydatki związane z podróżą służbową zagraniczną nr 29/2020/Z do Lwowa w dniach 19-21.02.2020 (spotkanie partnerów projektu); zorganizowano drugie warsztaty tradycyjnego rzemiosła w terminie 26-28.06.2020 w „Siedlisko Zakucie” w Daliowej; przeprowadzono postępowanie w zakresie wyboru Wykonawcy na realizację zadania dot. produkcji filmu promującego dziedzictwo Karpat. Wszystkie zadania zaplanowane na 2020 rok zostały wykonane. W związku z sytuacją związaną z epidemią COVID-19 termin realizacji projektu został wydłużony o 1 rok, tj. do 31.08.2021. W 2021 r. zaplanowano do realizacji ostatnie zadania w projekcie tj. organizacja jednej etnograficznej wyprawy badawczej w Beskidy Skolskie i dwóch objazdów studyjnych dla dziennikarzy i blogerów. W związku z epidemią złożono do WST propozycję wydłużenia terminu realizacji projektu do końca br. oraz zmiany w ww. zadaniach i obecnie Województwo czeka na decyzję w tej sprawie.

c) Projekt pn. „Naftowe dziedzictwo działalności Ignacego Łukasiewicza“ Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 - Projekt realizowany jest w latach 2019-2021. Beneficjentem Wiodącym Projektu jest Samorząd Województwa Podkarpackiego, a partnerem projektu Stowarzyszenie Euroregion Karpaty-Ukraina. Celem projektu jest popularyzacja wiedzy o dziedzictwie naftowym pogranicza polsko-ukraińskiego na rzecz zwiększenia ruchu turystycznego na terenie województwa podkarpackiego i obwodu lwowskiego. Projekt w jego części przynależącej do Województwa Podkarpackiego finansowany ze środków Unii Europejskiej (90%) oraz budżetu Województwa Podkarpackiego (10%). Budżet projektu dla Województwa Podkarpackiego: 43 615,50 EUR. W marcu 2020 r. zorganizowano w Rzeszowie konferencję otwierającą projektu, połączoną z warsztatami z udziałem osób związanych z dziedzictwem historycznym i zainteresowanych działalnością i dokonania Ignacego Łukasiewicza. Zakupiono również roll-up promujący projekt. W 2021 r. w maju Województwo Podkarpackie zorganizowało polską część misji inwentaryzacyjnej mającej na celu weryfikację miejsc/obiektów związanych z działalnością Ignacego Łukasiewicza, zidentyfikowanych podczas konferencji i warsztatów otwierających projekt. Ukraińska część misji inwentaryzacyjnej zorganizowana zostanie z lipcu 2021. Pozostałymi działaniami planowanymi do realizacji w 2021 r. jest opracowanie i publikacja multimedialnego przewodnika po miejscach dziedzictwa naftowego, organizacja objazdu studyjnego w Polsce i na Ukrainie oraz organizacja konferencji podsumowującej projekt na Ukrainie.

d) Akcja promocyjno-popularyzatorska pn. „UNESCO ART – Podkarpackie 2020 on-line” zakładająca zaaranżowanie plenerów artystycznych z udziałem młodych podkarpackich twórców w 6 regionalnych obiektach wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO - CEL:

1. Promocja bogactwa kulturowego obiektów UNESCO.
2. Stworzenie marki UNESCO w Podkarpackiem.

3. Impuls do wprowadzania na listę UNESCO kolejnych obiektów.

Podmioty zaangażowane w realizację: Departament Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego UMWP w Rzeszowie w partnerstwie z Instytutem Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Źródło finansowania: budżet Województwa Podkarpackiego.

Wskaźniki:

- w plenerach wzięło udział łącznie 26 studentów, przy czym w miejscowościach na obszarze obowiązywania Konwencji Karpackiej – 17 osób,
- wykonano 57 obrazów, przy czym na obszarze obowiązywania Konwencji Karpackiej - 38 obrazów,
- wyróżniono 6 najlepszych prac, przy czym z obszaru obowiązywania Konwencji Karpackiej - 4 obrazy.

Termin realizacji: lipiec-grudzień 2020 r.

Na 2021 r. planowana jest wystawa pokonkursowa prac.

e) Projekt CRinMA – Cultural resources in the mountain areas (Zasoby kulturowe na obszarach górskich) - celem projektu CRinMA jest zapewnienie skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarach górskich, zarówno w materialnym jak i niematerialnym wymiarze, m.in. poprzez wymianę doświadczeń w trakcie wizyt studyjnych, a także wypracowanie dobrych praktyk w powyższym zakresie; celem pośrednim projektu CRinMA jest propozycja modyfikacji polityk regionalnych w celu zapewnienia lepszego wsparcia obszarów górskich, na których są identyfikowane wartościowe zasoby kulturowe.

Projekt CRinMA – Cultural resources in the mountain areas (Zasoby kulturowe na obszarach górskich) jest realizowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Interreg Europe (4. Oś priorytetowa: Środowisko i efektywne gospodarowanie zasobami); projekt jest realizowany w okresie: 1.07.2017 – 30.06.2021; budżet projektu: 1 217 250 euro (budżet Województwa Podkarpackiego: 100 100 euro, wkład partnera 15 015 euro – 15%).

Podmioty zaangażowane w realizację działania/zadania: Województwo Małopolskie – lider projektu (Polska), Województwo Podkarpackie (Polska), Regionalna Agencja Rozwoju Kraju Preszowskiego (Słowacja), Gmina Montalegre (Portugalia), Instytut Rozwoju Gospodarczego Prowincji Ourense (Hiszpania), UNCEM Piemont (Włochy).

Stopień realizacji/efekty działania/zadania przedstawione za pomocą mierzalnych wskaźników:

- produkcja 1 filmu promującego rezultaty projektu, organizacja planu zdjęciowego we współpracy z interesariuszem projektu – Karpacką Troją w Trzciny,
- produkcja 1 broszury podsumowującej projekt pt. „Trzy górskie krainy, trzy pogranicza, wspólne dziedzictwo”,
- 27.05.2020 r. – 1 spotkanie on-line partnerów projektu,
- zatwierdzenie 1 Planu Działania dla projektu CRinMA przez Sekretariat Techniczny Programu Interreg Europe,

Termin realizacji/planowany termin realizacji zadania w 2021 r.:

- 21.01.2021 r. – 1 wydarzenie upowszechniające on-line – podjęte tematy: „Kultura w programie Interreg Europe”, „Wartości projektu CRinMA – jak możemy wykorzystać rezultaty projektu?”, „Prezentacja filmu promującego projekt”, „Kultura w pandemii i po pandemii – dyskusja inspirowana realizacją programu Interreg Europe”,
- 13.04.2021 r. – 1 spotkanie partnerów on-line podsumowujące realizację projektu,
- przygotowywanie wniosku w ramach naboru projektów dodatkowych działań (odpowiedź na kryzys spowodowany Covid-19) dla podmiotów już realizujących projekty Interreg Europe – projekt miałby być realizowany od 1.09.2021 do 30.08.2022.

f) II Spotkanie Regionów Karpackich w województwie podkarpackim - Podczas konferencji przedstawione zostaną m.in. inicjatywy podejmowane na szczeblu krajowym i regionalnym mające na celu zaktywizowanie oraz poprawę dostępności obszaru Karpat. Dyskusja poświęcona będzie szansom, jak i trudnościom pojawiającym się w rozwoju partnerstwa, a także realnej kooperacji i rozwojowi wspólnych interesów regionów karpackich. Nie zabraknie również rozmów na temat kultury oraz turystyki, które wywierają ogromny wpływ

na kształtowanie wzajemnych relacji w obszarze przygranicznym. W związku z sytuacją pandemiczną wydarzenie zostało przeniesione z 2020 roku na 2021 rok. W przedsięwzięciu udział wezmą przedstawiciele karpaccich władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych organizacji.

g) „Szlak Karpaccy – odkrywanie, promocja i ochrona bogactwa kulturowego i przyrodniczego regionu Karpat” - 17 kwietnia 2020r. Województwo Podkarpackie otrzymało informację od Operatora Funduszu, że wniosek złożony w ramach zaproszenia do składania wniosków, został wybrany przez Komitet Mechanizmu Finansowego do przyznania dotacji w ramach Funduszy Norweskich i EOG. Z kolei w dniu 30 września 2020r. Województwo Podkarpackie zostało poinformowane przez Operatora Funduszu o decyzji Komitetu Mechanizmu Finansowego EOG o anulowaniu przyznania dofinansowania dla ww. projektu ze względu na nieprzestrzeganie przez Województwo Podkarpackie Zasad i Procedur Funduszu na rzecz Współpracy Regionalnej oraz wartości, jakimi kierują się Fundusze EOG i Fundusze Norweskie. Powzięta decyzja wiązała się z faktem, iż Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 27 maja 2019 r. przyjął uchwałę Nr VIII/140/19 w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego wyrażającego sprzeciw wobec promocji i afirmacji ideologii tak zwanych ruchów LGBT (z ang. Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender). Projekt Planowany jest do złożenia w ramach Interreg Europa 2021-2027. Przewidywana całkowita wartość projektu wynosi: 1 986 711,75 EUR.

h) Promocja Programu i jego projektów podczas XIII Forum Europa-Ukraina i IV Targów Wschodnich - 4-5 lutego 2020 r. - polski Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina z siedzibą w Rzeszowie (OT) współorganizował udział Programu w Forum Europa-Ukraina (specjalny panel dyskusyjny, stoisko promocyjne, zakwaterowanie, kontakty z mediami i monitoring itp.). Przedstawiciele Programu poprowadzili specjalny panel dyskusyjny pt. „Rola Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina w rozwoju Europy Środkowo-Wschodniej”. Celem działania była popularyzacja wiedzy o Programie, jego projektach i efektach oraz wypracowanie wniosków na nową perspektywę 2021-2027. Szacowana liczba uczestników 1000 (z 31 krajów). Koszt: 30 273,48 zł.

i) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów podczas Festiwalu „Wschód Kultury” - sierpień-wrzesień 2020 r. – Biuro OT zaprezentowało dokonania Programu i efekty projektów realizowanych w jego ramach poprzez emisję przygotowanego przez OT spotu promocyjnego. Film pokazany został podczas edycji festiwalu w Rzeszowie (28-30.08), Lublinie (20-23.08) i Białymstoku (3-6.09) oraz imprez im towarzyszących. Celem działania była popularyzacja wiedzy o Programie i jego projektach. Szacowana liczba uczestników: 300 000. Koszt: 40 138,00 zł.

j) Montaż spotu promocyjnego - maj-czerwiec 2021 – przygotowanie spotu promocyjnego na potrzeby Festiwalu WSCHÓD KULTURY i innych wydarzeń, z użyciem materiałów m.in. z obszaru Karpat. Celem działania jest promocja Programu i jego projektów. Planowana liczba odbiorców w ramach festiwalu: 150-180 tysięcy. Koszt: 5.904,00 zł

k) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina w ramach Festiwalu WSCHÓD KULTURY - 25-27 czerwca 2021, Rzeszów i Lublin; 19-22 sierpnia, Białystok – emisja spotu promocyjnego w ramach Festiwalu WSCHÓD KULTURY, wyprodukowanego z użyciem materiałów m.in. z obszaru Karpat. Celem działania jest promocja Programu i jego projektów. Planowana liczba odbiorców w ramach festiwalu: 150-180 tysięcy. Koszt: 41.150,00 zł

l) Otwarty Konkurs Ofert na realizację zadań w dziedzinie kultury – wsparcie realizacji zadania – Mecenat kulturalny - Kuźnia Tradycji w Jaśliskach – wystawa edukacyjna w zabytkowej zagrodzie. Realizacja: od 1 czerwca do 30 listopada

m) Karpackie Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży - Karpackie Biennale Grafiki Dzieci i Młodzieży (11 edycja w 2021 roku) jest konkursem, który łączy młodych ludzi w wieku 6 – 18 lat z regionu Karpat: Polski, Słowacji, Ukrainy, Rumuni oraz Węgier. Prace konkursowe obejmują klasyczne grafiki jak druk wypukły czy wklęsły, jak również inne alternatywne techniki, które odzwierciedlają emocjonalny i rzeczywisty świat uczestników. Wydarzenie ma charakter artystyczny, edukacyjny i integracyjny, dzięki działaniom towarzyszącym konkursowi oraz spotkaniu uczestników z w/w państw. Ważną rolę stanowi możliwość wymiany doświadczeń na płaszczyźnie międzynarodowej, zarówno samych uczestników wydarzenia jak i ich opiekunów. Oprócz głównego nurtu konkursu założeniem projektu jest promocja grafików profesjonalnych poprzez organizację ich wystaw, pokazów multimedialnych i wspólnych dyskusji. Zwieńczeniem Biennale jest mobilna wystawa laureatów konkursu oraz wydanie katalogu promującego twórców Regionu Karpat. Głównym organizatorem Biennale jest Centrum Kulturalne w Przemyślu.

n) Międzynarodowe Triennale Malarstwa Regionu Karpat – Srebrny Czworokąt 2021 – W roku 2020 Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyślu rozpoczęła intensywne przygotowania do realizacji Międzynarodowego Triennale Malarstwa Regionu Karpat – Srebrny Czworokąt 2021 pod patronatem honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy, z udziałem artystów z Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Węgier. Triennale realizowane jest przy współpracy i finansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Podkarpackiego, Prezydenta Miasta Przemyśla, a także sponsorów i partnerów z kraju i zagranicy. Ze względu na pandemię projekt realizowany jest od roku 2020 i będzie kontynuowany w roku bieżącym i 2022.

Cel projektu: Celem Triennale jest promocja i dokumentacja aktualnych tendencji realizowanych w obszarze współczesnego malarstwa, artystów zamieszkałych w przygranicznych regionach państw, dla których tradycje kultury i sztuki Regionu Karpat są odniesieniem do aktualnych problemów - głosem naszego pokolenia.

W przypadku zadań realizowanych w ramach programu/projektu – nazwę programu/projektu, budżetu projektu/zadania i źródła finansowania: Dotacja MKDNIŚ, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, Urzędu Miasta w Przemyślu, a także sponsorów i wielu partnerów projektu w kraju i za granicą.

Podmioty zaangażowane w realizację działania/zadania:

- MKDNIŚ;
- Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego;
- Urząd Miasta w Przemyślu;
- Sponsorzy i wielu partnerów projektu w kraju i za granicą.

Stopień realizacji/efekty działania/zadania przedstawione za pomocą mierzalnych wskaźników, wartości: Projekt w realizacji. Ze względu na pandemię projekt zrealizowany jest w około 50%. Termin realizacji/planowany termin realizacji zadania w 2021: Ze względu na pandemię, projekt jest aktualnie w realizacji w okresie 2020 – 2022.

o) Międzynarodowa Konferencja - Europa Karpat - Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyślu podjęła współpracę z Kancelarią Sejmu RP w ramach przygotowania Międzynarodowej Konferencji - Europa Karpat. W ramach tego spotkania odbyła się m.in. promocja albumu VISEGRAD4ART – teksty krytyczne i filmu (TVP3) z realizacji wystawy VISEGRAD4ART – w poszukiwaniu malarstwa z roku 2017 przygotowanej przez Galerię we współpracy z Kancelarią Sejmu RP. Galeria przygotowała dodatkowo specjalną wystawę malarstwa Frantisek Turczanyi / Słowacja Dezoriental – znak czasu.

Cel projektu: 30 lat działania Grupy Wyszehradzkiej i polskiej prezydencji w V4.

W ramach obchodów 30-lecia Grupy Wyszehradzkiej, Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyślu, promowała wydanie przez Wydawnictwo Sejmowe albumu VISEGRAD4ART – teksty krytyczne, jako uzupełnienia do wydanego w roku 2017 albumu / katalogu, w związku z organizacją 1. Międzynarodowej Wystawy Malarstwa VISEGRAD4ART – w poszukiwaniu malarstwa, realizowaną w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej przez Kancelarię Sejmu RP i Galerię.

Podmioty zaangażowane w realizację działania/zadania: Kancelaria Sejmu RP, Wydawnictwo Sejmowe, Galeria Sztuki Współczesnej w Przemyśle, Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle. Termin realizacji zadania w 2021 r.: luty 2021.

p) Ochrona i popularyzacja dziedzictwa kulturowego - W roku 2020 Park Etnograficzny Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku prezentował zwiedzającym ponad 150 obiektów architektury z przykładami budownictwa drewnianego, rozmieszczonych w 7 sektorach: bojkowskim, łemkowskim, doliniańskim, dwóch sektorach pogórzeńskich (zachodnim i wschodnim) oraz w sektorze przemysłowym i małomiasteczkowym. Przez cały rok udostępnionych do zwiedzania było 58 wyposażonych wnętrz: w obiektach sakralnych (3 cerkwie, kościoły, kapliczki), mieszkalnych, gospodarczych, przemysłowych (młyn wodny, wiatraki, kuźnie) oraz w obiektach użyteczności publicznej (szkoła, remiza, plebania, apteka, urząd gminy, poczta, sklepy, zakłady rzemieślnicze i usługowe – szewski, zegarmistrzowski, fryzjerski, krawiecki, stolarski, fotograficzny, piekarnia).

Na terenie skansenu czynne były 4 ekspozycje stałe i 7 wystaw czasowych:

- Ikona Karpacka – 220 ikon XV-XX w. (w budynku z Nowosiółek – 2 kondygnacje),
- Ekspozycja przemysłu naftowego,
- Jak dawniej gaszono pożary (sprzęt pożarniczy w remizach z Golcowej i Lipinek),
- Historia ratownictwa górskiego (dom z Jaślisk na Galicyjskim Rynku).
- W co się oblec (wystawa stroju w chałupie z Tyrawy Solnej),
- Czas dzieciństwa (wystawa zabawek w chałupie z Tyrawy Solnej),
- Bogdańscy – rodzina malarzy z Jaślisk (w chałupie z Tyrawy Solnej),
- Bojkowie i Łemkowie w obiektywie prof. Romana Reinfussa (w chałupie z Glinnego),
- Galicyjski Rynek – z historii budowy obrazów kilka (replika budynku ze Starej Wsi),
- Mądrości igłą wypisane (wystawa makatek kuchennych w remizie z Golcowej).

Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum.

r) Ochrona i popularyzacja tradycyjnej wiedzy mieszkańców - Park Etnograficzny w Sanoku odwiedziło i skorzystało z różnych form jego działalności 96.083 turystów oraz przeprowadzono 169 lekcji muzealnych dla 3.433 uczestników. W dniach 25 - 26 lutego 2021 r. współorganizowano konferencję on-line pn. "Razem czy osobno?" - wielokulturowa koegzystencja ludności do końca II wojny światowej.- Zrealizowano poprzez portal społecznościowy Facebook – wejścia na żywo z Parku Etnograficznego – prezentacja obiektów oraz krótkie informacje historyczne. W dniach 12-13 września 2020 r., w ramach realizacji Europejskich Dni Dziedzictwa zaprosiliśmy na wirtualną podróż po Parku Etnograficznym Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku. Transmitowany on-line w trzech wejściach, w godzinach 10.00-11.00, 12.00-13.00, 14.00-15.00 w sobotę oraz w niedzielę. Wejścia były za każdym razem z innego obiektu. Dzięki możliwości transmisji on-line uczestnicy odkrywali miniony świat i nowe miejsca. Odbiorca zapoznał się z wnętrzami obiektów poszczególnych grup etnograficznych, zwyczajami dorocznymi i rodzinnymi, zapoznał się również z kulturą duchową, wierzeniami oraz życiem codziennym mieszkańców wsi i miasteczek – zadanie dofinansowane z budżetu Województwa Podkarpackiego (dotacja celowa). W roku 2020 Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku przystąpiło do inicjatywy specjalnej „Pociąg do kultury” dla podróżujących pociągiem „Wojak Szwejk”. W ramach tej inicjatywy w miesiącach lipiec - sierpień 2020 r. osoby korzystające z kolejowych przewozów pasażerskich w relacji: Rzeszów Główny – Medzilaborce - Rzeszów Główny pociągiem „Wojak Szwejk”, w terminie 3 dni od daty przejazdu, mogli bezpłatnie indywidualnie zwiedzić Park Etnograficzny Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku.

W roku 2021, Muzeum Budownictwa Ludowego zgłosiło chęć ponownego uczestnictwa ww. inicjatywie społecznej.

Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum.

s) Wytwarzanie i sprzedaż lokalnych towarów, sztuki i rękodzieła - Prowadzenie pokazów pracy rzemieślników (zegarmistrza, stolarza, garncarza, piekarza, sklepikarza, fotografa). W roku 2021 planujemy kontynuować działania wskazane powyżej, a także zorganizować:

Jarmark folklorystyczny, Bartnik Ziemi Sanockiej, Europejskie Dni Dziedzictwa, Festiwal „Karpaty Zakłęte w Drewnie”, Piknik Rodzinny, wszystkie imprezy przy współudziale rękodzielników, rzemieślników, rolników, Kół Gospodyń Wiejskich prezentujących i sprzedających swoje wyroby. Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum Budownictwa Ludowego.

t) Ochrona tradycyjnej architektury - Wszystkie obiekty w Parku Etnograficznym Muzeum Budownictwa Ludowego prezentują tradycyjną drewnianą architekturę rozmieszczonych w 7 sektorach: bojkowskim, łemkowskim, doliniańskim, dwóch sektorach pogórzańskich (zachodnim i wschodnim) oraz w sektorze przemysłowym i małomiasteczkowym. Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum. W 2020 jak i 2021 r., kontynuacja hodowli kóz karpackich oraz hodowli polskiej owcy górskiej, budowa sektora pasterskiego w Parku Etnograficznym. Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum Budownictwa Ludowego.

u) Stosowanie tradycyjnych sposobów użytkowania gruntów, odmian roślin uprawnych - Użytkowanie pól w sposób tradycyjny, przeprowadzania pokazów pracy podczas żniw (koszenie kosą, ścinanie sierpem, kręcenie powróseł, stawianie snopków), suszenie siana, tradycyjne młócenie cepami, kręcenie kiczek, a także prac związanych z wykopkami. Prowadzenie przydomowych tradycyjnych ogródków. Zadania realizowane zgodnie ze statutową działalnością Muzeum Budownictwa Ludowego.

w) Prezentacja najcenniejszej w Polsce kolekcji ikon karpackich - Muzeum Historyczne w Sanoku w ramach stałej ekspozycji prezentuje najcenniejszą w Polsce kolekcję ikon karpackich. Liczy ona około 600 unikatowych malowideł religijnych. Zbiór prezentuje kulturę duchową, międzywyznaniową egzystencję i artystyczną twórczość sakralną Podkarpacia (Województwa Ruskiego w I Rzeczypospolitej) w okresie od XV do XIX wieku. Zachowaniu tego elementu dziedzictwa kulturowego Karpat służą działania konserwatorskie, prowadzone stale przez Muzeum. Z kolei promocji tego dziedzictwa służą – poza prezentowaniem zbioru w ekspozycji stałej – prowadzone przez pracowników Muzeum lekcje muzealne. Rokrocznie kolekcję odwiedza ok. 60 tysięcy turystów z kraju i zagranicy.

x) Prezentacja największej w Polsce kolekcji ceramiki pokuckiej - Muzeum Historyczne w Sanoku w ramach stałej ekspozycji prezentuje największą w Polsce kolekcję ceramiki pokuckiej. Liczący ponad 400 naczyń, zbiór prezentuje tradycyjne formy twórczości ludowej, charakterystyczne dla ludności wschodnich Karpat (Hucułowie). Zbiór udostępniany jest ogółowi gości Muzeum. Rokrocznie odwiedza go ok. 60 tysięcy turystów z kraju i zagranicy.

y) Konferencja naukowa pt. „Razem czy osobno?” - W 2021 r. Muzeum Historyczne w Sanoku znalazło się w gronie organizatorów międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Razem czy osobno? Wielokulturowa koegzystencja ludności Bieszczadów i Beskidu Niskiego do końca II wojny światowej”. Konferencja miała służyć zgłębianiu wiedzy na temat różnych wymiarów koegzystencji narodów i wyznań w regionie Karpat. Konferencja odbyła się 25-26 lutego 2021 r. w formule zdalnej. Z ramienia Muzeum udział wzięła mgr Katarzyna Winnicka, która swój wykład poświęciła wybranym dziełom z kolekcji ikon karpackich w zbiorach placówki.

z) Konferencja Europa Karpat - Europa Karpat – forum spotkań i dyskusji o zachowaniu unikatowego bogactwa kultury i przyrody Europy Środkowej, o regionie, Trójmorzu i Unii Europejskiej, o naszej cywilizacji, strategiach i rozwoju gospodarczym, o perspektywach współpracy. W dniach 27-28 lutego 2021 r. w Przemyślu odbyła się kolejna XXVII edycja międzynarodowej konferencji Europa Karpat, po raz pierwszy w formule on-line. Konferencja już od kilkunastu lat jest jednym z najważniejszych forów dyskusji na temat współpracy i integracji państw regionu karpackiego. W wydarzeniu organizowanym przez Muzeum

Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyśle wzięli udział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk oraz wiceminister infrastruktury Rafał Weber.

aa) Dotacje Województwa Podkarpackiego na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa podkarpackiego na rok 2020:

- Parafia Matki Bożej Różańcowej – prace remontowo-konserwatorskie kościoła,
- Parafia pw. św. Barbary – prace remontowo-konserwatorskie kościoła,
- Parafia pw. Matki Bożej Niepokalanej – prace remontowo-konserwatorskie kościoła w Świątkowej Wielkiej,
- Parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej – prace remontowo-konserwatorskie przy ołtarzu,
- Parafia pw. Narodzenia NMP – prace remontowo-konserwatorskie przy ołtarzu,
- Parafia pw. Wniebowstąpienia Pana Jezusa – prace remontowo-konserwatorskie kościoła,
- Parafia pw. św. Katarzyny – prace remontowo-konserwatorskie kościoła,
- Parafia pw. św. Józefa – prace remontowo-konserwatorskie przy kościele filialnym w Radoszycach,
- Parafia pw. Soboru Przenajświętszej Bogurodzicy i Proroka Eliasza – prace remontowo-konserwatorskie przy dzwonnicy,
- Parafia pw. św. Mikołaja Biskupa – prace remontowo-konserwatorskie przy kościele filialnym w Hołczkowie.

bb) 36. Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego - Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego jest jednym z najstarszych konkursów związanych z folklorem na terenie Polski, organizowany od 1984 roku. Jego głównym celem jest ochrona przed zanikaniem tradycyjnego folkloru, a w szczególności tańca ludowego i całości kontekstu obrzędowego i obyczajowego, nierozzerwalnie z nim związanego. Całość działań jest temu podporządkowana: organizacja konkursu promującego najbardziej tradycyjne formy folkloru tanecznego, prowadzenie dokumentacji audiowizualnej (od pierwszej edycji Konkursu), działania edukacyjne – organizacja seminarium dla instruktorów folkloru i spotkania konsultacyjne z jury a także działania upowszechnieniowe i promujące, których podjęcie planuje się w szerokim zakresie. Wydarzenie niezmiennie od lat gromadzi miłośników folkloru, w szczególności tancerzy, także muzykantów i śpiewaków, którzy prezentują rodzime formy taneczne z ich kontekstem kulturowym z całej Polski. Organizator: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie

Ogólnopolskie Spotkania Cymbalistów mają wieloletnią tradycję i wielką renomę, są jedyną w Polsce okazją do wszechstronnego ich poznawania a teren województwa podkarpackiego jest do tego najlepszym miejscem, ponieważ tu przetrwała tradycyjna ciągłość gry na tym instrumencie. Przegląd umożliwia też pokazanie ludowych wirtuozów gry na cymbałach jako mistrzów tradycyjnego grania. Organizator: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie

cc) Podkarpacki Konkurs na Tradycyjną Pisankę Wielkanocną - Konkurs ma charakter wystawy, dzięki czemu w Galerii WDK w Rzeszowie możemy podziwiać pisanki z całego Podkarpacia, wykonane tradycyjnymi metodami. Celem Konkursu jest upowszechnianie plastyki obrzędowej przez zachęcanie twórców do kontynuowania dawnych tradycji zdobienia pisanek. Pisanka traktowana jest także jako dzieło sztuki. Organizator: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie.

dd) Otwarcie Podkarpackiego Szlaku Filmowego w Jaśliskach - Wydarzenie odbyło się 15-16 sierpnia 2020 roku w najbardziej filmowej miejscowości w regionie – Jaśliskach. Jaśliska odwiedzili: Dariusz Jabłoński i Violetta Kamińska (twórcy filmu Wino truskawkowe), Leszek Lichota, Marek Zawierucha, Bartosz Bielenia, Tomasz Ziętek (twórcy i aktorzy filmu Boże Ciało) oraz Marcin Janos Krawczyk. Organizator: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie

ee) II Przegląd Filmowy „Kino Via Carpatia” - Przegląd filmowy (realizowany przez Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie wspólnie z Kinem „Zorza”. Podczas wydarzenia zaprezentowane zostało siedem filmów z państw położonych wzdłuż szlaku komunikacyjnego Via Carpatia.

ff) XXXII Wojewódzki Konkurs „Ludowe obrzędy i zwyczaje” - Konkurs „Ludowe obrzędy i zwyczaje” to jeden z najstarszych konkursów związanych z folklorem na terenie Polski, organizowany od 1987 roku. Jego głównym celem jest ochrona przed zanikaniem i popularyzacja tradycyjnego folkloru, a w szczególności tytułowych, autentycznych obrzędów i zwyczajów. Przedstawieniom grup obrzędowych z Podkarpacia towarzyszy seminarium dla instruktorów folkloru i spotkanie konsultacyjne z jury.

Organizator: Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Sędziszowie Małopolskim

10. System ocen oddziaływania na środowisko i informowania o stanie środowiska, monitoring oraz wczesne ostrzeżenie.

Brak podejmowanych działań przez departamenty/biura UM WP, które wpisują się w ten obszar tematyczny Konwencji Karpackiej.

11. Podnoszenie świadomości, edukacja i udział społeczeństwa.

a) Organizacja obchodów Światowego Dnia Mokradeł 2020 i 2021 (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – W związku z obchodami Światowego Dnia Mokradeł w dniu 4 lutego 2020 roku Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie zorganizował zajęcia edukacyjne dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Dukli. Głównym celem spotkania było zapoznanie mieszkańców Dukli i jej okolic z funkcją oraz celami zachowania mokradeł, bagien, a także małej retencji w obszarach objętych ochroną przyrodniczą. W sesji uczestniczyło ok. 30 osób z terenu Gminy Dukla. Spotkanie składało się z wygłoszenia prelekcji multimedialnej, projekcji filmu dotyczącego ochrony mokradeł oraz przeprowadzenia zajęć w formie warsztatów. W 2021 roku w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego przekazano do współpracujących z Zespołem Gminnych Klubów Seniora w Dukli, Jańskich i Korczyni ulotki i materiały dotyczące ochrony mokradeł.

b) Prowadzenie edukacji przyrodniczej w szkołach i wśród miejscowego społeczeństwa (2020-2021) - Jednym z zadań statutowych należących do Zespołu jest prowadzenie edukacji przyrodniczej, edukacji nt. segregacji i zagospodarowania odpadów, odnawialnych źródeł energii (prelekcje, pogadanki, warsztaty, prezentacje multimedialne, projekcja filmów przyrodniczych i krajobrazowych dla młodzieży, wychowawców, turystów, wśród miejscowego społeczeństwa, itp.): w szkołach i innych placówkach wychowawczych, wśród miejscowego społeczeństwa, w Sali edukacyjnej oraz Terenowej Bazie Edukacyjnej Zespołu. Organizowane są również zajęcia edukacyjne na trasach ścieżek przyrodniczych, w atrakcyjnych miejscach turystycznych (punkty widokowe, szlaki turystyczne) na obszarze parków. Przeprowadzono zajęcia od 1.01.2020 r. do 20.05.2021 r.) z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej - łącznie dla 1263 osób, w tym w sali edukacyjnej Zespołu (728 osób) na terenie placówek oświatowych (439 osób), edukacja w terenie (96 osób).

c) Rajd turystyczny dla dzieci z Domu Dziecka w Żywnowie z okazji „Dnia Dziecka” (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – W lipcu 2020 r. odbył się rajd turystyczny z podopiecznymi Domu Dziecka z Żywnowa. Organizacja spotkań odbywa się corocznie po obszarze wybranego Parku Krajobrazowego w celu zapoznania z jego walorami przyrodniczymi i historycznymi oraz wartościami kulturowymi. W 2020 roku rajd przebiegał po terenie Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego, natomiast w 2021 roku zaplanowano wyjście na szczyt góry Dwernik-Kamień na terenie Parku Krajobrazowego Doliny Sanu. Ponadto w ramach podnoszenia ekologicznej świadomości społeczeństwa na rok 2021 zaplanowano: „Sprzątanie świata” z osobami ze szczególnymi

potrzebami (podopieczni Środowiskowych Domów Samopomocy i Gminnych Klubów Seniora), rajdy: Młodego Ekologa, „Nordic Walking” oraz „Pieczonego Ziemniaka”.

d) Konkursy, prelekcje i akcje edukacyjne dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Łupkowie Oddział Zewnętrzny w Moszczańcu Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – Konkursy, akcje proekologiczne i prelekcje organizowane przez Zespół dla osadzonych w Zakładach Karnych mają na celu przekonanie ich do wartości proekologicznych, zapoznanie z przepisami o ochronie przyrody na obszarach podlegających ochronie oraz w miejscach, w których znajdują się twory i składniki przyrody objęte formami ochrony przyrody. Odpowiednio przygotowani i zachęcani do takich działań osadzeni mogą, przebywając w Zakładzie Karnym, praktycznie wdrożyć je w życie, a po wyjściu na wolność kontynuować takie działania, przekonując do nich swoje otoczenie. W 2020 r. przeprowadzono kolejną edycję konkursu krajoznawczo-kulturowego o Ciśniańsko-Wetlińskim Parku Krajobrazowym i Jaśliskim Parku Krajobrazowym, którego również kontynuację przewidziano w 2021 rok. W br. odbył się konkurs ekologiczny w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi oraz zaplanowano jesienią akcję „Sprzątanie świata”.

e) Promocja wartości i osobliwości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i turystycznych parków krajobrazowych (Realizowane przez Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie) – W celu podnoszenia świadomości ekologicznej i poprawy dostępu społeczeństwa do informacji o ochronie i zrównoważonym rozwoju wydano drukiem bezpłatne folderki o rezerwach przyrody: „Krywe”, „Przełom Oslawy pod Duszatynem”, „Wadernik” oraz broszurę „Ssaki karpackich parków krajobrazowych cz. II”. Z otrzymanej dotacji w 2020 roku od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie zrealizowano zadania: wydanie drukiem mapy turystycznej Parku Krajobrazowego Doliny Sanu, wznowienie drukiem siedmiu folderów rezerwatów przyrody oraz albumu „Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w fotografii”. W roku 2021 zaplanowano wydanie kolejnego folderka o rezerwacie przyrody i ulotki o stanowiskach dokumentacyjnych z Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego. Ponownie w 2021 roku złożono wnioski o dofinansowanie z WFOŚiGW w Rzeszowie na realizację zadań: wydanie drukiem mapy Jaśliskiego Parku Krajobrazowego, wznowienie druku publikacji „Pomniki przyrody nieożywionej Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych” oraz „Ptaki Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego”. Publikowane przez Zespół materiały edukacyjne i promocyjne przekazywane są do Gminnych Punktów Informacji Turystycznej, placówek oświatowych, gospodarstw agroturystycznych oraz współpracujących z Zespołem innych Jednostek.

f) VI edycja konkursu poezji przyrodniczej „Poeta przyrodniczy” (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Konkurs skierowany był do uczniów szkół położonych na terenie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”, Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej i Południowroztoczańskiego Parku Krajobrazowego. Cel konkursu: wzbudzenie zainteresowania przyrodą, historią oraz kulturą parków krajobrazowych, administrowanych przez ZPK w Przemyślu- promowanie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych parków krajobrazowych, administrowanych przez ZPK w Przemyślu, propagowanie poezji przyrodniczej. Powołana Komisja oceniła nadesłane prace w dwóch kategoriach wiekowych: kategoria I (kl. IV-VI) oraz kategoria II (kl. VII-VIII), miejsce I-III oraz wyróżnienia. Przekazanie nagród i dyplomów odbyło się w porozumieniu ze Szkołami.

g) IV edycja konkursu plastycznego na przyrodniczo-ekologiczną ozdobę/kartkę świąteczno-noworoczną (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) – Cele Konkursu: pobudzenie inwencji twórczej w zakresie wykonywania ozdób choinkowych z wykorzystaniem akcentów regionalnych, ekologicznych i przyrodniczych; rozwijanie wrażliwości estetycznej i uzdolnień plastycznych oraz rozbudzanie zainteresowań tematyką, związaną ze Świątami Bożego Narodzenia; kultywowanie tradycji Świąt Bożego

Narodzenia. W terminie przewidzianym Regulaminem wpłynęło 11 prac z 2 Szkół Podstawowych Parku Krajobrazowym Pogórza Przemyskiego oraz z PUTW, w tym: z klas IV-VI - 7 prac, z klas VII-VIII - 2 prace, PUTW - 2 prace. Poza regulaminem konkursu wpłynęły dwie prace wykonane przez ucznia z klasy II Zespołu Szkół im. 11 Karpackiej Dywizji Piechoty w Krzywczy. Nadesłane prace spełniały wymogi formalne i były zgodne z zasadami Regulaminu. Komisja postanowiła przyznać w I i II kategorii wiekowej po pięć równorzędnych nagród i wyróżnień, w tym za prace z klasy II. Wyróżnienie przyznano również uczestniczące PUTW.

h) Konkurs przyrodniczo-edukacyjny pn. „Pomagamy ptakom przetrwać zimę-karmnik dla ptaków” (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Na mocy zawartego w dniu 30.10.2019 roku Porozumienia pomiędzy Zakładem Karnym w Przemyślu a Zespołem Parków Krajobrazowych w Przemyślu zorganizowany został konkurs przyrodniczo-edukacyjny pn. „Pomagamy ptakom przetrwać zimę – karmnik dla ptaków”. Adresatem jego była wyznaczona grupa osób osadzonych w Zakładzie Karnym w Przemyślu, a celem było kształtowanie postaw ekologicznych poprzez: zwiększenie świadomości ochrony przyrody, zwrócenie uwagi na znaczenie ptaków w przyrodzie na terenie parków krajobrazowych administrowanych przez tut. Zespół, poszerzenie wiedzy na temat różnorodności gatunków ptaków przyjaznych środowisku przyrodniczemu i ludziom, poznanie gatunków ptaków, które odwiedzają zimą karmnik oraz sposób w jaki się odżywiają, uświadomienie zagrożeń dla ptaków wynikających z działalności człowieka oraz potrzeby i możliwości pomocy dla nich, rozwijanie aktywności twórczej i wyobraźni w odniesieniu do otaczającej nas przyrody i zwierząt, rozwijanie zdolności manualnych, wrażliwości estetycznej i praktycznego wykorzystania dostępnych, naturalnych materiałów. Wszyscy wykonawcy wspólnej pracy otrzymali od organizatora okolicznościowe dyplomy, książki, kalendarze przyrodnicze.

i) Organizacja XXIV edycji Wiosennego Rajdu Ekologa dla uczestników rajdu ze szkół podstawowych z terenu Parku Krajobrazowego Gór Słonnych (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Cel: poznanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych oraz popularyzacja turystyki kwalifikowanej pieszej i atrakcji turystycznych Parku Krajobrazowego Gór Słonnych, poszukiwanie-rozpoznawanie wczesnowiosennych gatunków roślin na trasie Rajdu. Impreza turystyczna adresowana jest do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych z terenu Parku Krajobrazowego Gór Słonnych.

j) Organizacja konkursu pn. „Domek dla owadów pożytecznych”, dla dzieci ze szkół podstawowych z powiatu przemyskiego (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Celem konkursu jest promowanie wiedzy na temat pozytywnego udziału wielu gatunków owadów w życiu roślin (owady -zapylnicze) oraz kształtowanie umiejętności poprawiania warunków bytowania pożytecznych owadów w środowisku.

k) Organizacja pleneru malarsko-rysunkowego dla szkół podstawowych z terenu Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu). Cel pleneru: inspiracja i praca twórcza, popularyzacja sztuki malarskiej, integracja środowiska twórców artystycznych, wymiana doświadczeń.

l) Organizacja V edycji konkursu plastycznego na przyrodniczo-ekologiczną ozdobę świąteczno-noworoczną dla szkół podstawowych/Przemyski Uniwersytet Trzeciego Wieku z terenu parków krajobrazowych: Lasy Janowskie, Puszcza Solska, Południoworożtoczański, (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Cele Konkursu: pobudzenie inwencji twórczej w zakresie wykonywania ozdób choinkowych z wykorzystaniem akcentów regionalnych, ekologicznych i przyrodniczych; rozwijanie wrażliwości estetycznej i uzdolnień plastycznych oraz rozbudzanie zainteresowań

tematyką związaną ze Świętami Bożego Narodzenia; kultywowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia.

l) Organizacja II edycji konkursu pn. " Pomagamy ptakom prze-trwać zimę – karmnik dla ptaków", dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Przemyślu (Realizowane przez Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu) - Cel zadania: kształtowanie postaw ekologicznych poprzez zwiększenie świadomości ochrony przyrody, zwrócenie uwagi na znaczenie ptaków w przyrodzie na terenie parków krajobrazowych administrowanych przez tut. Zespół, poszerzenie wiedzy na temat różnorodności gatunków ptaków przyjaznych środowisku przyrodniczemu i ludziom, poznanie gatunków ptaków, które odwiedzają zimą karmnik oraz sposób w jaki się odżywiają, uświadomienie zagrożeń dla ptaków wynikających z działalności człowieka oraz potrzeby i możliwości pomocy dla nich, rozwijanie aktywności twórczej i wyobraźni w odniesieniu do otaczającej nas przyrody i zwierząt, rozwijanie zdolności manualnych, wrażliwości estetycznej i praktycznego wykorzystania dostępnych, naturalnych materiałów.

m) Promocja walorów krajobrazowych województwa podkarpackiego poprzez przygotowanie i wyemitowanie w telewizji (Realizowane przez Departament Ochrony Środowiska) - Przygotowany i wyemitowany w telewizji regionalnej w październiku 2020r. materiał edukacyjno-promocyjny poświęcony był roli drzew dla kształtowania lokalnych krajobrazów naturalnych i kulturowych. Opracowany materiał filmowy miał na celu promocję walorów krajobrazowych województwa podkarpackiego oraz podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian. Celem emitowanego programu było przedstawienie roli drzew i zadrzewień jako jednego z najważniejszych elementów kształtujących krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Drzewa pełnią w krajobrazie nie tylko funkcje przyrodnicze czy klimatyczne, ale mają również dla człowieka znaczenie kulturowe i symboliczne. Powyższe zadanie stanowiło realizację celów ochrony przyrody wymienionych w art.2 ust. 2 pkt 7 w sposób określony w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

n) Konferencja pn. „Krajobraz mojej miejscowości – moja przestrzeń”(Realizowane przez Departament Ochrony Środowiska) - W dniu 20 października 2020 r. zorganizowano i przeprowadzono wideokonferencję pn. „Krajobraz mojej miejscowości – moja przestrzeń”. Spotkanie skierowane zostało do samorządów gminnych i powiatowych województwa podkarpackiego oraz jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie i pielęgnację zieleni oraz kształtowanie przestrzeni publicznej i krajobrazu. Celem konferencji było zwiększenie świadomości oraz poszerzenie wiedzy uczestników na temat społecznej i ekonomicznej wartości terenów zieleni i krajobrazu. Zagadnienia zaprezentowane to:

- wartość społeczna, kulturowa, przyrodnicza krajobrazu, na obecny stan zachowania oraz zagrożenia dla zachowania cennych krajobrazów zwłaszcza zurbanizowanych,
- społeczny, ekonomiczny i klimatyczny aspekt terenów zieleni w krajobrazie, w tym w krajobrazie miejskim,
- nowoczesne metody zarządzania zielenią w mieście i projektowaniem zielonej infrastruktury,
- wyniki dotychczasowych prac nad sporządzeniem audytu krajobrazowego w kontekście krajobrazów miejskich na przykładzie głównych miast wojewódzkich.

o) Kontynuacja akcji edukacyjnej „Drzewo w mieście – dostawca usług ekosystemowych” (2019-2022r.) – Kampania ta realizowana od 2019r. ma na celu edukację społeczeństwa odnośnie roli terenów zielonych w mieście, wartości ekologicznej drzew miejskich i usług ekosystemowych świadczonych przez te drzewa. W 2019r. ramach zadania dla 10 szt. przyulicznych i parkowych drzew wykonano wycenę świadczonych przez nich usług ekosystemowych, którą następnie zobrazowano na metalowych tablicach zamontowanych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew będących w dobrym stanie zdrowotnym w uczęszczanych punktach miasta. W 2020r. dokonywano kontroli stanu technicznego i estetycznego tablic.

Umowa o współpracy z Miastem Rzeszów w ramach przedmiotowego zadania kończy się w 2022r.

p) Promocja walorów krajobrazowych województwa podkarpackiego poprzez przygotowanie i wyemitowanie w telewizji regionalnej programu związanego z hasłem tegorocznego Dnia Krajobrazu „Krajobrazy otwarte”(Realizowane przez Departament Ochrony Środowiska) - Działanie planowane do realizacji w 2021r.

r) Realizowane w 2021r., nowelizacje uchwał Sejmiku Województwa w sprawach parków krajobrazowych. - W 2021r. rozpoczęto procedury zmiany uchwał racjonalizujących obowiązujące zakazy dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu bez szkody dla wartości przyrodniczych, krajobrazowych i turystycznych Parków.

s) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów podczas IV Ogólnopolskiego Forum Samorządowców - 14 lutego 2020 r. – Biuro OT prowadziło stoisko informacyjno-promocyjne podczas wydarzenia. Celem działania było przybliżenie interesariuszom i potencjalnym beneficjentom wiedzy o Programie, jego projektach i efektach. Szacowana liczba uczestników: 400. Koszt: bezkosztowo.

t) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów podczas Konferencji „Europa Karpat” - 23 lutego 2020 r. – Biuro OT prowadziło stoisko informacyjno-promocyjne podczas wydarzenia. Celem działania było przybliżenie interesariuszom wiedzy o Programie, jego projektach i efektach Szacowana liczba uczestników: 200. Koszt: 243,88 zł.

u) Udział w Konferencji „EUROPA KARPAT” - 27-28 lutego 2021 (on-line) – przedstawiciel Biura OT uczestniczył w konferencji w roli obserwatora, udzielając jednocześnie informacji nt. Programu na czacie. Celem działania była promocja Programu i jego projektów, odpowiedzi na ew. pytania potencjalnych beneficjentów i interesariuszy Programu. Liczba uczestników: 3500 odsłon na YT. Bezkosztowo.

w) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów poprzez Internet, w tym konkursy internetowe - styczeń-grudzień 2020 r. – Biuro OT jest administratorem strony Programu w mediach społecznościowych, w tym organizatorem/ współorganizatorem konkursów promujących dokonania Programu i efekty realizowanych w jego ramach projektów:

- konkursu dla młodzieży z okazji EC Day 2020;
- konkursu fotograficznego „Szlakiem projektów”;
- konkursu fotograficznego dla zawodowców „Odkryj niepowtarzalne pogranicze PL-BY-UA”;
- konkursu filmowego „Na tropie projektów PBU”;
- konkursu dla dziennikarzy z okazji 30-lecia INTERREG;

Nagrody zostały zakupione z budżetu OT. Maksymalny zasięg postów: ponad 12 000 użytkowników. Koszt: 28 000,00 zł.

x) Udział w spotkaniu przedstawicieli samorządu Województwa Podkarpackiego w administracją Obwodu Zakarpackiego - 12 kwietnia 2021 (on-line) – przedstawiciel OT uczestniczył w spotkaniu prezentując zestawienie projektów realizowanych w ramach Programu między podmiotami z obu karpaccich regionów oraz udzielając informacji na temat rozpoczynającej się perspektywy 2021-2027. Celem działania była promocja Programu i jego projektów, odpowiedzi na ew. pytania potencjalnych beneficjentów i interesariuszy Programu. Liczba uczestników: 17. Bezkosztowo.

y) Przygotowanie czasopisma (rocznika) „CROSSBORDERER” - marzec-wrzesień 2020 – Biuro OT przygotowało zawartość rocznika Programu pt. „The CROSSBORDERER” oraz jego nową szatę graficzną. Wydawany od 2015 roku rocznik jest najważniejszą publikacją

podsumowującą roczne działania Programu i jego projektów, w tym również tych realizowanych na obszarze Karpat. Celem publikacji jest popularyzacja wiedzy o Programie i efektach projektów realizowanych w jego ramach. Nakład: 1000 egz. drukowanych + edycja elektroniczna. Koszt: 3 788,40 zł

z) Przygotowanie rocznika 2021 czasopisma The CROSSBORDERER - maj-październik 2021 - Biuro OT przygotowuje zawartość rocznika Programu pt. „The CROSSBORDERER” oraz jego nową szatę graficzną. Wydawany od 2015 roku rocznik jest najważniejszą publikacją podsumowującą roczne działania Programu i jego projektów, w tym również tych realizowanych na obszarze Karpat. Celem publikacji jest popularyzacja wiedzy o Programie i efektach projektów realizowanych w jego ramach. Planowany nakład : 1000 egz. + edycja elektroniczna. Szacowany koszt: 9.597,52 zł.

aa) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów poprzez produkcję filmu „Wirtualna podróż po projektach PBU” - czerwiec-listopad 2020 – Biuro OT we współpracy z beneficjentami projektów przygotowało film promocyjny – wirtualną wizytę studyjną w wybranych projektach, w tym również z obszaru Karpat. Film przygotowany został w 4 językach i dodatkowo z 3 wersjami audiodeskrypcji dla osób z niepełnosprawnością. Jego odbiorcami są beneficjenci, potencjalni wnioskodawcy, dziennikarze, uczestnicy wydarzeń Programu oraz odbiorcy mediów społecznościowych. Celem działania jest promocja efektów przykładowych projektów i inspirowanie przyszłych wnioskodawców do nowych działań. Koszt: 19 557,00 zł

bb) Udział w uroczystości zamknięcia projektu WoodenTresure - 29 kwietnia 2021, Radruż (hybrydowo) - przedstawiciel OT uczestniczył w uroczystości w roli gościa, wykonując jednocześnie dokumentację fotograficzną i przygotowując relację dla mediów społecznościowych. Celem działania była promocja Programu i jego projektów, odpowiedzi na ew. pytania potencjalnych beneficjentów i interesariuszy Programu, monitoring projektu. Liczba uczestników: 15. Koszt: 112,22 zł.

cc) Współorganizacja transgranicznych lekcji on-line - kwiecień-maj 2021 – Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) był współorganizatorem blisko 30 transgranicznych lekcji on-line z udziałem blisko 70 szkół z Polski, Białorusi i Ukrainy, w tym z obszaru Karpat. Lekcje służyły promocji Programu i jego projektów (w tym karpaccich) wśród młodzieży oraz nawiązaniu partnerstw na potrzeby przyszłych projektów. Koszt: bezkosztowo.

dd) Organizacja finału EC Day 2021 w Polsce - 23-26 września 2021 – Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) będzie organizatorem polskiej edycji finału konkursu z okazji EC Day (Dnia Współpracy Europejskiej) z udziałem szkół z całego obszaru Programu, w tym regionów karpaccich. Celem konkursu jest promocja Programu i jego projektów (w tym karpaccich) wśród młodzieży oraz stworzenie platformy do nawiązania partnerstw na potrzeby przyszłych projektów. Planowana liczba uczestników: 55. Szacowany koszt: 95.151,88 zł

ee) Współorganizacja i współfinansowanie Karpaccich Dni Dobrosąsiedztwa/ Spotkania Regionów Karpaccich - wrzesień 2021 - Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) wspólnie z Kancelarią Zarządu będzie współorganizować i współfinansować kolejną edycję Karpaccich Dni Dobrosąsiedztwa / Spotkania Regionów Karpaccich, które mają wrócić do kalendarza po przerwie spowodowanej pandemią. Celem działania jest promocja Programu i jego projektów, zwłaszcza tych, które są realizowane na obszarze Karpat, tworzenie płaszczyzny do nawiązywania przyszłych partnerstw między potencjalnymi beneficjentami, identyfikacja pól wzajemnej współpracy i projektów. Szacowana liczba uczestników: 100. Szacowany koszt: 35.000,00 zł.

ff) Udział w Kongresie Współpracy Transgranicznej w Lublinie - 5-8 października 2021 – Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) przygotowuje promocję i udział Programu w Kongresie Współpracy Transgranicznej w Lublinie. Celem tego działania jest promocja Programu i jego projektów, w tym dotyczących obszaru Karpat. Celem działania jest promocja Programu i jego projektów, tworzenie płaszczyzny do nawiązywania przyszłych partnerstw między potencjalnymi beneficjentami, identyfikacja pól wzajemnej współpracy i projektów. Szacowany koszt: 10 000,00 zł.

gg) Promocja filmu „Wirtualna podróż po projektach PBU” w telewizjach poszczególnych województw Programu - 2. połowa 2021 – emisja przygotowanego przez Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) filmu promocyjnego – wirtualnej wizyty studyjnej w wybranych projektach, w tym również z obszaru Karpat. Film przygotowany został w 4 językach i dodatkowo z 3 wersjami audiodeskrypcji dla osób z niepełnosprawnością. Jego odbiorcami są beneficjenci, potencjalni wnioskodawcy, dziennikarze, uczestnicy wydarzeń Programu oraz odbiorcy mediów społecznościowych. Celem działania jest promocja efektów przykładowych projektów i inspirowanie przyszłych wnioskodawców do nowych działań. Planowany zasięg: 7 mln. osób (mieszkańcy województw: podlaskiego, lubelskiego, podkarpackiego oraz podregionu ostrołęckiego siedleckiego woj. mazowieckiego). Szacowany koszt: 49.200,00 zł.

hh) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów poprzez Internet, w tym konkursy internetowe - styczeń-grudzień 2021 r. – Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) jest administratorem strony Programu w mediach społecznościowych, w tym organizatorem/ współorganizatorem konkursów promujących dokonania Programu i efekty realizowanych w jego ramach projektów (w tym również z obszaru Karpat). Liczba odbiorców: 2000 stałych subskrybentów strony + zasięg z udostępnień. Szacowany koszt nagród: 58.888,11 zł.

ii) Promocja Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i jego projektów podczas XIV Forum Europa-Ukraina i V Targów Wschodnich - jesień 2021 r. - Oddział Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina (OT) przygotowuje promocję i udział Programu w wydarzeniu, w tym tematyczny panel dyskusyjny. Celem działania jest promocja Programu i jego projektów, tworzenie płaszczyzny do nawiązywania przyszłych partnerstw między potencjalnymi beneficjentami, identyfikacja pól wzajemnej współpracy i projektów. jest popularyzacja wiedzy o Programie, jego projektach i efektach. Planowana liczba uczestników forum: 1000. Szacowany koszt: 32.000,00 zł.

III. Informacja nt. wsparcia udzielonego w latach 2018-2019 ze środków RPO WP 2014-2020 na realizację przedsięwzięć, których zakres terytorialny wpisuje się w obszar stosowania Ramowej Konwencji o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat.

Celem głównym RPO WP 2014-2020 jest wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju województwa. Szereg przedsięwzięć realizowanych w ramach RPO 2014-2020 na obszarze stosowania Konwencji Karpackiej wpisuje się bezpośrednio w jej cele.

Dane za 2020 r.:

W 2020 roku podpisano 144 umowy realizowane w obszarze objętym Konwencją Karpacką, o łącznej wartości wkładu UE wynoszącej 217 309 800,11 PLN, m.in. w zakresie: wsparcia MŚP, rozwoju OZE, modernizacji energetycznej budynków, poprawy jakości powietrza, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, różnorodności biologicznej, infrastruktury drogowej, kolejowej, rozwoju potencjału endogenicznego regionu, rewitalizacja przestrzeni regionalnej, zwiększenia dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, rozwoju edukacji przedszkolnej, rozwoju kształcenia ogólnego, energii odnawialnej, aktywnego i zdrowego starzenia się.

Rozbicie na poszczególne cele Konwencji Karpackiej wraz z wysokością wkładu UE:

- I. Zintegrowanie podejście do gospodarowania zasobami ziemi- 2 718 321,57 PLN,
- II. Planowanie przestrzenne – 11 197 407,22 PLN,

- III. Zrównoważone i zintegrowane zarządzanie wodami dorzeczy – 2 653 552,57,
- IV. Zrównoważony transport i infrastruktura – 45 323 050,15 PLN,
- V. Zrównoważona turystyka – 1 526 031,53 PLN,
- VI. Przemysł i energia – 98 480 571,25 PLN,
- VII. Podnoszenie świadomości, edukacja i udział społeczeństwa – 31 493 928,87 PLN.

IV. Informacja nt. wsparcia udzielonego w 2020 roku interesariuszom realizującym przedsięwzięcia na obszarze objętym Ramową Konwencją o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

W ramach działań/poddziałów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 dla których Samorząd Województwa jest podmiotem wdrażającym w 2020 r. zostało zawartych **97** umów realizowanych na obszarze objętym Konwencją Karpacką o przyznając łączną kwotę dofinansowania **42 720 220 zł.** ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich).

Przedmiotowe ww. umowy zawarto w ramach następujących poddziałań:

1. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.
2. „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania”.
3. „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” typ operacji „Scalanie gruntów”.
4. „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” na operacje typu:
 - „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”,
 - „kształtowanie przestrzeni publicznej”.
5. Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej w zakresie ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego.

Według stanu na dzień 31.12.2020 roku w okresie realizacji perspektywy PROW 2014-2020 zostało zawartych **336 umów** realizowanych na obszarze objętym Konwencją Karpacką w wyniku których przyznano dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania **109 949 060,72 zł.** ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich).

Przedmiotowe umowy zawarto w ramach następujących poddziałań:

1. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.
2. „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania”.
3. „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” typ operacji „Scalanie gruntów”.
4. Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii na operacje typu:
 - „Gospodarka wodno-ściekowa”,
 - „Budowa i modernizacja dróg lokalnych.
5. „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” na operacje typu:
 - „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”,
 - „Kształtowanie przestrzeni publicznej”,
 - Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.
6. Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej

wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej w zakresie ochrony zabytków i budownictwa tradycyjnego. Szczegółowe zestawienie projektów znajduje się w załączniku nr 2.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę powyższe dane z 2020 roku Województwo Podkarpackie w sposób najbardziej aktywny realizowało zapisy Konwencji Karpackiej w obszarze:

- Ochrona i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
- Planowanie przestrzenne,
- Przemysł i energia,
- Zrównoważony transport i infrastruktura
- Dziedzictwo kulturowe i wiedza ludowa.

W zakresie ww. celów Konwencji Karpackiej w 2020 roku na terenie województwa podkarpackiego zostało najwięcej podjętych działań, zadań, projektów oraz inicjatyw społecznych itp.

Natomiast jeśli chodzi o ilość zawartych umów realizowanych na terenie województwa podkarpackiego przy wsparciu udzielonym w 2020 r. ze środków RPO WP 2014-2020 r. najwięcej projektów wpisuje się w cel VIII Konwencji Karpackiej tj. Przemysł i energia.

Załączniki :

1. Informacja nt. wsparcia udzielonego w 2020 roku ze środków RPO WP 2014-2020 projektów realizowanych na obszarze stosowania Ramowej Konwencji o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat.
2. Informacja nt. wsparcia udzielonego w 2020 roku z PROW-u projektów realizowanych na obszarze stosowania Ramowej Konwencji o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat.